

คู่มือ

การปฏิบัติตามประกาศจริยธรรม

ข้าราชการพลเรือน

สังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม

สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

**คู่มือ “การปฏิบัติตามประกาศจริยธรรมข้าราชการพลเรือน
สังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย”**

พิมพ์ครั้งที่ ๑   กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

จำนวนการพิมพ์ ๓๐๐ เล่ม

ผู้จัดทำ   กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม
                                 สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

เจ้าของ   สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
                                 กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม
                                 โทร. ๐ ๒๔๒๒ ๘๘๓๓

คำนำ

ด้วย ก.พ. โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการรัฐมนตรี ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมขึ้นเป็นประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน เพื่อให้ข้าราชการทั้งหลายเกิดสำนึกถึงซึ่งและเที่ยงธรรมในหน้าที่ ผดุงเกียรติและศักดิ์ศรีข้าราชการควรแก่ความไว้วางใจและเชื่อมั่นของปวงชน และดำรงตนตั้งมั่นเป็นแบบอย่างที่ดีงาม สมกับความเป็นข้าราชการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นตัวอย่างแห่งธรรมจรรยาอันสูงสุดเพื่อใช้บังคับเป็นมาตรฐานกลางไว้

เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยจึงได้จัดทำประกาศจริยธรรมข้าราชการพลเรือน สังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนอีกทางหนึ่ง และพร้อมกันนี้ ได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติตามประกาศจริยธรรมข้าราชการพลเรือน สังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยเล่มนี้ขึ้น เพื่อเผยแพร่แก่ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย รวมถึงประชาชนทั่วไป

คณะกรรมการจริยธรรมประจำสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการปฏิบัติตามประกาศจริยธรรมข้าราชการพลเรือน สังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรในสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ทุกระดับ สร้างความเข้าใจ และนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องให้การบังคับใช้ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน เป็นมาตรฐานทางจริยธรรมของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เป็นรูปธรรมและยั่งยืนต่อไป

(นายจรัส ศักดิ์จิรพาพงษ์)

ประธานกรรมการจริยธรรม

ประจำสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
• ความหมายของ คุณธรรม จริยธรรม และจรรยา	๒
• ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน	๔
• หลักการและเหตุผล	๔
• วัตถุประสงค์	๔
• เป้าหมาย	๔
• วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ค่านิยม และวัฒนธรรมองค์กร ของสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๕
บทที่ ๒ จริยธรรมข้าราชการพลเรือน	๗
• จริยธรรมข้าราชการพลเรือน	๗
• แนวทางการปฏิบัติตามประกาศจริยธรรมข้าราชการพลเรือน สังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย และกรณีตัวอย่าง	๑๖
บทที่ ๓ คุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานในสังคมไทย ๕ ประการ	๔๒
• ซื่อตรง	๔๒
• มีวินัย	๔๔
• เสียสละเพื่อส่วนรวม	๔๕
• พอเพียง	๔๖
• รักสิ่งแวดล้อม	๔๘
บทที่ ๔ แนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน	๔๙
• กรณีการเรียไ้ไร	๕๐
• กรณีการให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด	๕๖
• แบบรายงานการเรียไ้ไรและการรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด	๖๒
บทที่ ๕ ระบบการบังคับใช้ประกาศจริยธรรมข้าราชการพลเรือน สังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๖๗
• การฝ่าฝืนและโทษของการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน	๖๘
• การฝ่าฝืนและโทษของการฝ่าฝืนประกาศจริยธรรมข้าราชการพลเรือน สังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๖๘
• กระบวนการจัดการกรณีข้อสงสัยหรือทักท้วงว่า มีการกระทำที่ขัดหรือฝ่าฝืนประกาศจริยธรรม	๖๙
บรรณานุกรม	๗๔
ภาคผนวก	๗๕
• ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน	๗๖
• ประกาศจริยธรรมข้าราชการพลเรือน สังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๙๐
• คณะกรรมการจริยธรรม ประจำสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	๙๕
• คณะผู้จัดทำ	๙๕

บทที่ ๑

บทนำ

บทที่ ๑

บทนำ

คุณธรรม^๑ (Virtue)

หมายถึง สภาพคุณงามความดี เป็นสภาพคุณงามความดีทางความประพฤติ และจิตใจ ซึ่งสามารถแยกออกเป็น ๒ ความหมาย คือ

๑. ความประพฤติดีงาม เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ตนและสังคม ซึ่งมีพื้นฐานมาจากหลักศีลธรรมทางศาสนา ค่านิยมทางวัฒนธรรม ประเพณี หลักกฎหมาย จรรยาบรรณ วิชาชีพ

๒. การรู้จักไตร่ตรองว่าอะไรควรทำ ไม่ควรทำ และอาจกล่าวได้ว่า คุณธรรม คือ จริยธรรมแต่ละข้อที่นำมาปฏิบัติจนเป็นนิสัย เช่น เป็นคนซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีความรับผิดชอบ ฯลฯ

จริยธรรม^๒ (Morality)

เป็นระบบของการทำความดีละเว้นความชั่ว มีทั้งปัจจัยนำเข้า (Input) ซึ่งเป็นปัจจัยเชิงเหตุทั้งทางด้านจิตใจและสถานการณ์ของจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรม รวมทั้งมีปัจจัยส่งออก (Output) ซึ่งเป็นผลของการมีจริยธรรมหรือมีพฤติกรรมจริยธรรม ซึ่งผลนี้อาจอยู่ในรูปแบบทั้งจิตลักษณะและพฤติกรรมของบุคคลผู้กระทำ และผลต่อบุคคลอื่น ต่อกลุ่ม ต่อสิ่งแวดล้อม และต่อโลก จริยธรรมจะเกิดขึ้นเมื่อค่านิยมหรือคุณธรรม ตั้งแต่ ๒ ตัวแย้งกัน ทำให้บุคคลต้องตกอยู่ในสภาพที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหา

^๑ จรวยพร ธรณินทร์. ความหมายและหลักการของคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และธรรมาภิบาล. <http://www.charuaypontorranin.com/index.php?lay=show&id=๕๓๓๕๘๓๑&Ntype=๖>

^๒ สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๔). คู่มือการพัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมข้าราชการพลเรือน สำหรับคณะกรรมการจริยธรรม, บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎีด้านจริยธรรม, หน้า ๗.

ในการเลือกที่จะปฏิบัติตามคุณธรรมหรือค่านิยมตัวใดตัวหนึ่ง เช่น ความกตัญญูต่อบุคคล
ขัดแย้งกับความรับผิดชอบต่อนานี้ที่ เป็นต้น

บุคคลที่ตัดสินใจเลือกคุณธรรมหรือค่านิยม ตัวที่มีประโยชน์แก่ส่วนรวม มากกว่า
ที่เป็นประโยชน์แก่เฉพาะตนหรือพวกพ้องในกลุ่มเล็ก ๆ จึงมักเป็นบุคคลที่มีจริยธรรมสูง
ดังนั้น จริยธรรมจึงมีความหมายครอบคลุมทั้งสาเหตุ กระบวนการ และผลของการ
กระทำความดีละเว้นความชั่ว

จึงสรุปได้ว่า จริยธรรม เป็นหลักการ (Principle) ที่บุคคลยึดถืออยู่ในใจในการ
ตัดสินใจ ความถูก-ผิด ดี-เลว ควร-ไม่ควรทำ ของพฤติกรรมต่างๆ จริยธรรม

จรรยา^๑ (Ethics)

คือ ความประพฤติและการปฏิบัติ ที่ถือว่ามี ความถูกต้อง ดีงาม ควรทำตามหลัก
จริยธรรมของกลุ่มบุคคลในอาชีพหนึ่ง ๆ เช่น จรรยาแพทย์ จรรยาข้าราชการ ฯลฯ
และอาจกำหนดอย่างชัดเจนเป็นข้อ เรียกว่า จรรยาบรรณ (Code of Ethics)

^๑ สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๔). รายละเอียดตามที่ได้อ้างถึงแล้วในเชิงอรรถที่ ๒

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เล่ม ๑๖๒ ง หน้า ๗๓ - หน้า ๘๖ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

หลักการและเหตุผล

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน มีที่มาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ตามมาตรา ๒๗๙ กำหนดให้มาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ดำรงทางการเมือง ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภท ให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมที่กำหนดขึ้น โดยจะต้องมีกลไกและระบบในการดำเนินงาน เพื่อให้การบังคับใช้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดขั้นตอนของการลงโทษตามความร้ายแรงแห่งการกระทำ การฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมให้ถือว่าเป็นความผิดทางวินัย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เข้าใจและส่งเสริมให้ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน
๒. เพื่อให้ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ตั้งมั่นเป็นแบบอย่างที่ดีงาม สมกับความเป็นข้าราชการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นตัวอย่างแห่งธรรมจรรยา
๓. เพื่อใช้บังคับเป็นมาตรฐานกลาง ในสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

เป้าหมาย

คู่มือการปฏิบัติตามจริยธรรมข้าราชการพลเรือนฯ นี้ ใช้บังคับกับข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

วิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ค่านิยม และวัฒนธรรมองค์กร ของสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

วิสัยทัศน์

เป็นผู้นำการพัฒนาองค์ความรู้และการสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

พันธกิจ

๑. ส่งเสริม สนับสนุนและเผยแพร่กิจกรรมสร้างสรรค์งานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เพื่อเพิ่มพูนปัญญาและประยุกต์ใช้ในสังคม
๒. ส่งเสริม สนับสนุนและจัดให้มีหอศิลป์เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้งานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

ยุทธศาสตร์

๑. ส่งเสริม และพัฒนาการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
๒. บูรณาการบริหารจัดการงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยเชิงรุก
๓. เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างเครือข่ายในการพัฒนางานศิลปะร่วมสมัยอย่างยั่งยืน
๔. ส่งเสริมการสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

ค่านิยมของสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยได้กำหนดวัฒนธรรมองค์กรไว้ให้เจ้าหน้าที่ทุกคนพึงยึดถือและปฏิบัติตนใช้เป็นค่านิยมร่วม กันคือ SMART

S	คือ Service Mind	หมายถึง	ความพร้อมในการให้บริการ
M	คือ Mastery	หมายถึง	การทำงานแบบมืออาชีพ
A	คือ Achievement	หมายถึง	การทำงานโดยมุ่งหวังผลสำเร็จของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ
R	คือ Relationship	หมายถึง	ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันกับบุคลากรในองค์กร
T	คือ Teamwork	หมายถึง	การทำงานเป็นทีม

วัฒนธรรมองค์กร

ตั้งใจทำงาน บริการมุ่งมั่น ริเริ่มสร้างสรรค์วัฒนธรรมอันดีงาม

บทที่ ๒

จริยธรรมข้าราชการพลเรือน
สังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

บทที่ ๒

จริยธรรมข้าราชการพลเรือน สังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน^๔ ได้กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานที่คาดหวังความสัมพันธ์และพฤติกรรมของข้าราชการบนพื้นฐานของค่านิยมหลัก ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี ๒๕๕๐

ดังนั้น เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ และเป็นการส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ให้เป็นไปตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้ สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย จึงได้กำหนดจริยธรรมข้าราชการพลเรือน สังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย^๕ เพิ่มขึ้นอีกทางหนึ่งกล่าวคือ ประกาศสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เรื่อง จริยธรรมข้าราชการพลเรือน สังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ยึดมั่นในจริยธรรม และยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง และเป็นธรรม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างตรงไปตรงมา และไม่กระทำการเลี่ยงประมวลจริยธรรมนี้ ในกรณีที่มีข้อสงสัยหรือมีผู้ทักท้วงว่าการกระทำใดของข้าราชการอาจขัดประมวลจริยธรรม ข้าราชการต้องไม่กระทำการดังกล่าว หรือหากกำลังกระทำการดังกล่าว ต้องหยุดการกระทำและส่งเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา

^๔ ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ประกาศเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๒ (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒)

^๕ ประกาศสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เรื่อง จริยธรรมข้าราชการพลเรือน สังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ประกาศ เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๙

วินิจฉัย ในกรณีที่คณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัยว่า การกระทำนั้นขัดประมวลจริยธรรมข้าราชการจะกระทำการนั้นไม่ได้

(๒) เมื่อรู้หรือพบเห็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมนี้ ข้าราชการมีหน้าที่ต้องรายงานการฝ่าฝืนดังกล่าวพร้อมพยานหลักฐาน (หากมี) ต่อหัวหน้าส่วนราชการ และหรือคณะกรรมการจริยธรรมโดยพลัน

ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้ฝ่าฝืนจริยธรรมต้องรายงานต่อปลัดกระทรวง หรือผู้บังคับบัญชาเหนือชั้นขึ้นไปของหัวหน้าส่วนราชการนั้นแล้วแต่กรณี และหรือคณะกรรมการจริยธรรม

(๓) ต้องรายงานการดำรงตำแหน่งทั้งที่ได้รับค่าตอบแทนและไม่ได้รับค่าตอบแทน ในนิติบุคคลซึ่งมิใช่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน ราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐและกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ ต่อหัวหน้าส่วนราชการและคณะกรรมการจริยธรรม ในกรณีที่การดำรงตำแหน่งนั้นๆ อาจขัดแย้งกับการปฏิบัติหน้าที่ หรืออาจทำให้การปฏิบัติหน้าที่เสียหาย

ความในข้อนี้ให้ใช้บังคับกับการเป็นลูกจ้าง การรับจ้างทำของ การเป็นตัวแทน การเป็นนายหน้า และการมีนิติสัมพันธ์อื่นในทำนองเดียวกัน

(๔) ในกรณีที่ข้าราชการเข้าร่วมประชุมและพบว่ามีการกระทำซึ่งมีลักษณะตาม (๒) ของข้อนี้ หรือมีการเสนอเรื่อง ซึ่งมีลักษณะตาม (๒) ของข้อนี้ผ่านข้าราชการ ข้าราชการมีหน้าที่ต้องคัดค้านการกระทำดังกล่าว และบันทึกการคัดค้านของตนไว้ในรายงานการประชุมหรือในเรื่องนั้น แล้วแต่กรณี

๒. มีจิตสำนึกที่ดี และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เสียสละ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) อุทิศตนให้การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบระมัดระวัง และเต็มกำลังความสามารถที่มีอยู่ ในกรณีที่ต้องไปปฏิบัติงานอื่นของรัฐด้วย จะต้องไม่ทำงานในหน้าที่เสียหาย

(๒) ละเว้นจากการกระทำทั้งปวงที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อตำแหน่งหน้าที่ของตนหรือของข้าราชการอื่น ไม่ก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการอื่นโดยมิชอบ

(๓) ใช้ดุลพินิจและตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรู้ ความสามารถ เยี่ยงที่ปฏิบัติ ในวิชาชีพ ตรงไปตรงมา ปราศจากอคติส่วนตัว ตามข้อมูลพยานหลักฐาน และความเหมาะสมของแต่ละกรณี

(๔) เมื่อเกิดความผิดพลาดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ ต้องรีบแก้ไขให้ถูกต้อง และแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการทราบโดยพลัน

(๕) ไม่ขัดขวางการตรวจสอบของหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบตามกฎหมาย หรือประชาชน ต้องให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบตามกฎหมาย หรือประชาชนในการตรวจสอบ โดยให้ข้อมูลที่แท้จริงและครบถ้วน เมื่อได้รับคำร้องขอในการตรวจสอบ

(๖) ไม่สั่งราชการด้วยวาจาในเรื่องที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ ในกรณีที่สั่งราชการด้วยวาจาในเรื่องดังกล่าว ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาบันทึกเรื่อง เป็นลายลักษณ์อักษรตามคำสั่งเพื่อให้ผู้สั่งพิจารณาสั่งการต่อไป

๓. แยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่ และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตัว โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ตนมีต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะ เป็นญาติพี่น้อง พรรคพวกเพื่อนฝูง หรือผู้มีบุญคุณส่วนตัว มาประกอบการใช้ดุลพินิจให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลนั้น หรือปฏิบัติต่อบุคคลนั้น ต่างจากบุคคลอื่นเพราะชอบหรือชัง

(๒) ไม่ใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย

(๓) ไม่กระทำการใด หรือดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติการใดในฐานะส่วนตัว ซึ่งก่อให้เกิดความเคลือบแคลงหรือสงสัยว่าจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน้าที่

ในกรณีมีความเคลือบแคลงหรือสงสัย ให้ข้าราชการผู้นั้นยุติการกระทำดังกล่าวไว้ก่อน แล้วแจ้งให้ผู้บังคับบัญชา หัวหน้าส่วนราชการ และคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา เมื่อคณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัยเป็นประการใดแล้วจึงปฏิบัติตามนั้น

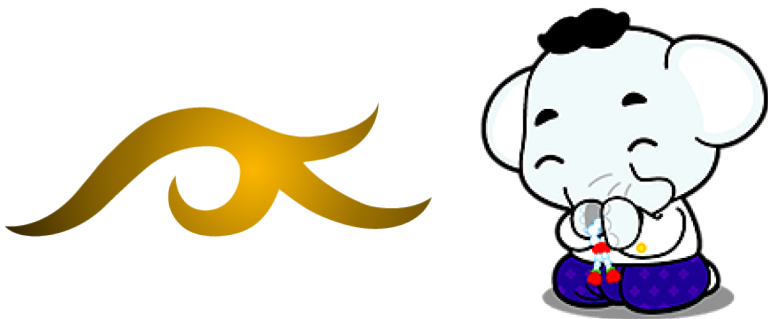
(๔) ในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบในหน่วยงานโดยตรงหรือหน้าที่อื่นในราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐ ข้าราชการต้องยึดถือประโยชน์ของทางราชการเป็นหลัก ในกรณีที่มีความขัดแย้งระหว่างประโยชน์ของทางราชการหรือประโยชน์ส่วนรวมกับประโยชน์ส่วนตัวหรือส่วนกลุ่ม อันจำเป็นต้องวินิจฉัยหรือชี้ขาด ต้องยึดประโยชน์ของทางราชการและประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

๔. ละเว้นจากการแสวงประโยชน์ที่มีขอบโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ และไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตัว และประโยชน์ส่วนรวม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่เรียกรับ หรือยอมจะรับ หรือยอมให้ผู้อื่นเรียกรับ หรือยอมจะรับ ซึ่งของขวัญแทนตนหรือญาติของตน ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เป็นการให้โดยธรรมจรรยา หรือเป็นการให้ตามประเพณีหรือให้แก่บุคคลทั่วไป

(๒) ไม่ใช่ตำแหน่ง หรือกระทำการที่เป็นคุณ หรือเป็นโทษแก่บุคคลใด เพราะมีอคติ

(๓) ไม่เสนอ หรืออนุมัติโครงการ การดำเนินการ หรือการทำนิติกรรมหรือสัญญา ซึ่งตนเองหรือบุคคลอื่นจะได้ประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายหรือประมวลจริยธรรมนี้

๕. เคารพ และปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ และกฎหมายอย่างตรงไปตรงมา โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่ละเมิดรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่ชอบด้วยกฎหมาย ในกรณีมีข้อสงสัย หรือมีข้อทักท้วงว่าการกระทำไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่ชอบด้วยกฎหมาย ข้าราชการต้องแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการและคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา และจะดำเนินการต่อไปได้ต่อเมื่อได้ข้อยุติจากหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่แล้ว

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าคำสั่งผู้บังคับบัญชา หรือการดำเนินการใดที่ตนมีส่วนเกี่ยวข้องไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ต้องทักท้วงเป็นลายลักษณ์อักษรไว้

(๓) ในกรณีที่เห็นว่ามติคณะรัฐมนตรีไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต้องทำเรื่องเสนอให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณา และส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการให้ได้ข้อยุติทางกฎหมายต่อไป

(๔) ไม่เลียงกฎหมาย ใช้หรือแนะนำให้ใช้ช่องว่างของกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น และต้องเร่งแก้ไขช่องว่างดังกล่าวโดยเร็ว

(๕) ไม่ยอมให้บุคคลอื่นอาศัยชื่อตนเองถือครองทรัพย์สิน สิทธิ หรือประโยชน์อื่นใด แทนบุคคลอื่นอันเป็นการเลียงกฎหมาย หรือใช้ชื่อบุคคลอื่นถือครองสิ่งดังกล่าวแทนตนเพื่อปกปิดทรัพย์สินของตน

(๖) เมื่อทราบว่ามีกรณีละเมิด หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายในส่วนราชการของตน หัวหน้าส่วนราชการต้องดำเนินการที่จำเป็น เพื่อให้เกิดการเคารพกฎหมายขึ้นโดยเร็ว

(๗) เมื่อได้รับคำร้อง หรือคำแนะนำจากผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือหน่วยงานอื่นว่า กฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการของตน สร้างภาระเกินสมควรแก่ประชาชน หรือสร้างความไม่เป็นธรรมให้เกิดขึ้น ต้องดำเนินการทบทวนกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับดังกล่าวโดยเร็ว

๖. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เป็นกลางทางการเมือง ให้บริการแก่ประชาชนโดยมีอรรถาศัยที่ดี และไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่ให้ลุล่วง โดยไม่หลีกเลี่ยง ละเลย หรือละเว้นการใช้อำนาจเกินกว่าที่มีอยู่ตามกฎหมาย

(๒) ปฏิบัติหน้าที่ หรือดำเนินการอื่น โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของบุคคล ไม่กระทำการให้กระทบสิทธิเสรีภาพของบุคคลหรือก่อภาวะหรือหน้าที่ให้บุคคลโดยไม่มีอำนาจตามกฎหมาย

(๓) ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนโดยมีอัธยาศัยที่ดี ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลผู้มาติดต่อโดยไม่เป็นธรรมในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เว้นแต่จะดำเนินการตามมาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรค หรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้ เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเป็นการเลือกปฏิบัติที่มีเหตุผล เป็นธรรม และเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป

(๔) ละเว้นการให้สัมภาษณ์ การอภิปราย การแสดงปาฐกถา การบรรยาย หรือการวิพากษ์วิจารณ์อันกระทบต่อความเป็นกลางทางการเมือง เว้นแต่เป็นการแสดงความเห็นทางวิชาการตามหลักวิชา

(๕) ไม่เอื้อประโยชน์เป็นพิเศษให้แก่ญาติพี่น้อง พรรคพวก เพื่อนฝูงหรือผู้มีบุญคุณและต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมไม่เห็นแก่หน้าผู้ใด

(๖) ไม่ลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็นของตนเองโดยมิได้ระบุแหล่งที่มา

๗. ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการอย่างเคร่งครัด และรวดเร็ว ไม่ถ่วงเวลาให้เนิ่นช้า และใช้ข้อมูลข่าวสารที่ได้มาจากการดำเนินงานเพื่อการในหน้าที่ และให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันการณ์ และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่ใช่ข้อมูลที่ได้มาจากการดำเนินงานไปเพื่อการอื่น อันไม่ใช่การปฏิบัติหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตนเองหรือบุคคลอื่น

(๒) ชี้แจง แสดงเหตุผลที่แท้จริงอย่างครบถ้วนในกรณีที่กระทำการอันกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพบุคคลอื่น ไม่อนุญาต หรือไม่อนุมัติตามคำขอของบุคคล หรือเมื่อบุคคล

ร้องขอตามกฎหมาย เว้นแต่การอันคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้กำหนดยกเว้นไว้ ทั้งนี้ จะต้องดำเนินการภายในสิบห้าวันทำการ นับแต่กระทำการดังกล่าวหรือได้รับการร้องขอ

๘. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษาคุณภาพ และมาตรฐานแห่งวิชาชีพ โดยเคร่งครัด โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

- (๑) ปฏิบัติงานโดยมุ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานให้เกิดผลดีที่สุด จนเต็มกำลังความสามารถ
- (๒) ใช้งบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิและประโยชน์ที่ทางราชการจัดให้ ด้วยความประหยัด คุ่มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย
- (๓) ใช้ความรู้ความสามารถ ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ ตามคุณภาพ และมาตรฐานวิชาชีพโดยเคร่งครัด

๙. ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

- (๑) ไม่แสดงการต่อต้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือสนับสนุนให้นำการปกครองในระบบอื่นที่ไม่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมาใช้ในประเทศไทย
- (๒) จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และไม่ละเมิดองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี และพระรัชทายาทไม่ว่าทางกาย หรือทางวาจา

๑๐. เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตน รักษาชื่อเสียง และภาพลักษณ์ของราชการโดยรวม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่ละเมิดหลักสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา และประเพณี ในกรณีที่มีข้อขัดแย้งระหว่างประมวลจริยธรรมนี้กับหลักสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา หรือประเพณี ข้าราชการต้องเสนอเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรมพิจารณาวินิจฉัย

(๒) หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาในส่วนราชการทุกระดับชั้นต้องปกครองผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาด้วยความเที่ยงธรรม โดยไม่เห็นแก่ความสัมพันธ์หรือบุญคุณส่วนตัว และควบคุมให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมโดยเคร่งครัด

(๓) หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาในส่วนราชการทุกระดับชั้นต้องสนับสนุน ส่งเสริมและยกย่องผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่มีความซื่อสัตย์ มีผลงานดีเด่น มีความรู้ความสามารถและขยันขันแข็ง ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง และยึดมั่นในระบบคุณธรรม

(๔) ไม่กระทำการใดอันอาจนำความเสื่อมเสียและไม่ไว้วางใจให้เกิดแก่ส่วนราชการหรือราชการโดยรวม

แนวทางการปฏิบัติตามประกาศจริยธรรมข้าราชการพลเรือน สังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย และกรณีตัวอย่าง

๑. ยึดมั่นในจริยธรรม และยื่นหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง และเป็นธรรม

กรณีตัวอย่าง

เรื่องที่ ๑ กล่าวแย้งในเรื่องที่ไม่ถูกต้อง^๖

นายวิโรจน์ ประธานคณะกรรมการจัดซื้อครุภัณฑ์ในหน่วยงานราชการ ได้วางแผนและออกกฎเกณฑ์การจัดซื้อครุภัณฑ์เพื่อผลประโยชน์ของบริษัทที่เขาเป็นหุ้นส่วนอย่างลับ ๆ นายไพศาล ผู้ใต้บังคับบัญชาของนายวิโรจน์ ตรวจสอบเข้า จึงต้องการที่จะรักษาผลประโยชน์ของทางราชการไว้ แต่กังวลว่าจะส่งผลกระทบต่อหน้าตาการทำงานของตน เรื่องมาถึงวันสรุปผลบนโต๊ะประชุม

นายไพศาลจะตัดสินใจทำเช่นไรต่อไป...

คำแนะนำในการปฏิบัติ/ข้อสรุป

การที่นายไพศาล มีความเห็นคัดค้านผู้บังคับบัญชาในที่ประชุมโดยยึดมั่นในหลักการและความถูกต้องเป็นสำคัญ ถือว่าเป็นการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๓ (๔) (ประกาศจริยธรรมฯ ข้อ ๑ (๔)) ซึ่งนอกจากการคัดค้านแล้ว ควรจัดทำบันทึกคำคัดค้านของตนไว้ในรายงานการประชุม หรือในเรื่องนั้นแล้วแต่กรณี เพื่อให้สามารถเป็นหลักฐานป้องกันการมีส่วนร่วมรู้เห็นในการกระทำดังกล่าว

นอกจากนั้น นายไพศาล ยังมีการกระทำที่สอดคล้องกับประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๔ (๓) (ประกาศจริยธรรมฯ ข้อ ๒ (๓)) กล่าวคือ ได้ตรวจสอบว่าหลักเกณฑ์การจัดซื้อครุภัณฑ์ที่กำหนดนั้นอาจมีการ “ลือคสแปค” โดยไม่ทราบมาก่อนว่าบริษัทที่มายื่นเป็นบริษัทที่นายวิโรจน์ ผู้บังคับบัญชามีส่วนได้เสีย แสดงถึงการเป็นผู้มีความละเอียด รอบคอบ มีความรับผิดชอบและใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจอย่างตรงไปตรงมาตามข้อมูลหลักฐานที่ปรากฏ

^๖ สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๔). กรณีตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน. เรื่องที่ ๑ กล่าวแย้งในเรื่องที่ไม่ถูกต้อง, หน้า (๑ - ๑) - (๑ - ๒)

คำแนะนำในการปฏิบัติ/ข้อสรุป (ต่อ)

ส่วนนายวิโรจน์ ถือว่าได้กระทำการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๖ (๓) (ประกาศจริยธรรมฯ ข้อ ๔ (๓)) ที่ว่า ต้องไม่เสนอหรืออนุมัติโครงการ การดำเนินการ หรือการทำนิติกรรมหรือสัญญา ซึ่งตนเองหรือบุคคลอื่นจะได้ประโยชน์ อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เหตุเพราะได้มีการวางแผนออกกฎหมาย การจัดซื้อครุภัณฑ์เพื่อให้บริษัทที่ตนเองเป็นหุ้นส่วนได้ผลประโยชน์ จึงถือว่าเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบและเป็นการกระทำที่ขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์ส่วนรวม

กรณีตัวอย่าง

เรื่องที่ ๒ ยึดมั่นคุณธรรมและจริยธรรม^๗

ท่านเป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลส่งเสริม การปศุสัตว์ เมื่อเกิดโรคระบาดในสัตว์ปีกทำให้สัตว์ปีกเป็นอันตรายอย่างมีอาจ หยุดยั้งได้ด้วยการรักษาต้องหยุดยั้งการแพร่ระบาดสู่สัตว์ปีก สัตว์อื่นทั่วประเทศ และรวมถึงการแพร่ระบาดสู่มนุษย์ ท่านได้รับมอบหมายให้ทำลายสัตว์ปีกซึ่งติดเชื้อ โรคหรือสงสัยว่าจะติดเชื้อโรค จำนวน ๓ แสนตัว

ท่านจะอย่างไร...

คำแนะนำในการปฏิบัติ/ข้อสรุป

ท่านต้องยึดถือจริยธรรมในการทำงานเป็นหลัก เพื่อประโยชน์ของประชาชน ส่วนรวม รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติเพื่อส่วนรวมคือ ทำลายสัตว์ปีกเพื่อไม่ให้ เชื้อโรคแพร่ระบาด ทำให้สัตว์ปีกอื่น ๆ ติดโรคและแพร่ในมนุษย์ แม้จะเกิดความ ขัดแย้งกับความเชื่อทางศาสนา

^๗ สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๔). คู่มือส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมข้าราชการพลเรือน, บทที่ ๓ แนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม, หน้า ๕๙

กรณีตัวอย่าง

เรื่องที่ ๓ ยึดมั่นคุณธรรมและจริยธรรม^๔

นายมุ่นมั่น มีตำแหน่งเป็นนิติกร ได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาสั่งให้
ทำความเข้าใจลงโทษข้าราชการที่ไม่ได้กระทำผิดทางวินัย ในกรณีนี้

นายมุ่นมั่นควรปฏิบัติอย่างไร...

คำแนะนำในการปฏิบัติ/ข้อสรุป

ข้าราชการต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ราชการ
แต่ถ้าข้าราชการเห็นว่าการทำตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาจะทำให้ราชการเกิดความ
เสียหายก็ควรชี้แจงด้วยวาจาถึงเหตุผลที่ไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งเดิม ให้เสนอ
ความเห็นเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อทบทวนคำสั่ง ดังนั้น นายมุ่นมั่นควร
ยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้องโดยในเบื้องต้นให้ชี้แจงทักท้วงด้วยวาจาจากก่อนหากผู้บังคับ
บัญชายืนยันให้ปฏิบัติตามคำสั่งเดิม จึงเสนอความเห็นเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา
เพื่อยืนยันว่าไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาได้

^๔ กระทรวงยุติธรรม (๒๕๕๘). คู่มือแนวทางการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม, บทที่ ๒ แนวทางการส่งเสริม
คุณธรรมจริยธรรมของข้าราชการ ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน, หน้า ๑๐

กรณีตัวอย่าง

เรื่องที่ ๔ ยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรมและถูกกฎหมาย^๙

ในการสอบคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการ นายวินิจ ซึ่งเป็นนักวิชาการ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการออกข้อสอบและกรรมการสอบสัมภาษณ์ด้วยผู้หนึ่งเข้าวันหนึ่งก่อนจะมีการออกข้อสอบจริง ผู้อำนวยการสำนักซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของนายวินิจ ได้เรียกนายวินิจไปพบและเล่าให้ฟังว่ามีผู้สมัครสอบคนหนึ่งเป็นผู้ที่น่าจะให้ความช่วยเหลือ เพราะ พ่อ - แม่ ยากจนมากและเป็นญาติทางภรรยาของผู้อำนวยการเองด้วย จากนั้น ผู้อำนวยการสำนัก ได้ขอร้องให้นายวินิจบอกแนวของข้อสอบที่ออกไปแล้ว โดยให้บอกด้วยวาจาเพื่อจะไม่ใช่หลักฐานให้ผู้อื่นเอาผิดได้ และหากมีการสอบสัมภาษณ์ขอให้นายวินิจให้คะแนนผู้สมัครสอบคนนี้เป็นพิเศษ

นายวินิจจะอย่างไร...

คำแนะนำในการปฏิบัติ/ข้อสรุป

นายวินิจ จะต้องไม่ช่วยญาติของผู้บังคับบัญชา เนื่องจากการให้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อสอบ การให้คะแนนด้วยความชอบหรือตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้อื่น เป็นการไม่ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกรรมการที่ชอบธรรม นอกจากนี้ หากช่วยเหลือยังทำให้หน่วยงานได้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถต่ำกว่ามาตรฐานของข้าราชการ เป็นการสมยอมต่ออิทธิพลจะต้องสมยอมและสมรู้ร่วมคิดต่อการประพฤติมิชอบในอนาคตตลอดไป

^๙ สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๔). รายละเอียดตามที่ได้อ้างอิงแล้วในเชิงอรรถที่ ๗, หน้า ๕๙

๒. มีจิตสำนึกที่ดี และความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เสียสละ ปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

กรณีตัวอย่าง

เรื่องที่ ๑ การใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวโดยมิชอบ^{๑๐}

นายอาทิตย์ ได้รับการเสนอราคาพิเศษสำหรับค่าประกันรถยนต์ใหม่ ๓๐ คัน ของหน่วยงานที่รับผิดชอบอยู่ จากนางพรพิมล ลูกพี่ลูกน้องของเขา พร้อมข้อเสนอการบริการประกันภัยรถฟรีให้กับรถยนต์ส่วนบุคคลของนายอาทิตย์ เรื่องราวจะเป็นอย่างไรต่อไป...

หน่วยงานจะซื้อประกันภัยราคาพิเศษด้วยความสัมพันธ์ส่วนตัวของ นายอาทิตย์หรือไม่ และนายอาทิตย์ จะรับสิทธิประโยชน์ส่วนตัวอะไรอีกไหม และนางพรพิมลจะได้รับคำตอบอย่างไร...

ถ้าคุณเป็นนายอาทิตย์ คุณจะรับข้อเสนอเหล่านี้หรือไม่ ?

คำแนะนำในการปฏิบัติ/ข้อสรุป

จากตัวอย่างสอดคล้องกับประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๕ (ประกาศจริยธรรมฯ ข้อ ๓) ที่ว่าด้วยการแยกแยะเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่ นายอาทิตย์ ทำถูกที่ไม่รับข้อเสนอของนางพรพิมล และให้นางพรพิมล ส่งเรื่องตามขั้นตอน เพราะการใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวมาประกอบ การใช้ดุลพินิจให้คุณให้โทษแก่บุคคล นั้นๆ ถือเป็นกาฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๕ (๑) (ประกาศจริยธรรมฯ ข้อ ๓ (๑)) และต้องยึดประโยชน์ของทางราชการ และผลประโยชน์ส่วนรวมตามประมวล จริยธรรมฯ ข้อ ๕ (๔) (ประกาศจริยธรรมฯ ข้อ ๓ (๔))

^{๑๐} สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๔). รายละเอียดตามที่ได้อ้างถึงแล้วในเชิงอรรถที่ ๖, เรื่องที่ ๒ การใช้ความสัมพันธ์ ส่วนตนโดยมิชอบ, หน้า (๒ - ๑) - (๒ - ๒)

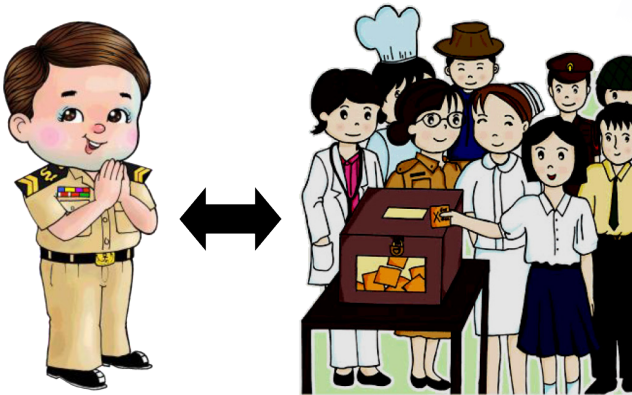
กรณีตัวอย่าง

เรื่องที่ ๒ มีจิตสำนึกที่รับผิดชอบต่อหน้าที่ เสียสละ อุทิศตน^{๑๑}

ในหน่วยงานของนางลำดวล การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเป็นเรื่องสำคัญมาก และนางลำดวลก็มีกลุ่มเพื่อนร่วมงานที่ทำงานกับนางลำดวลมาด้วยดีหลาย ๆ งาน ซึ่งต้องร่วมทำงานกันต่อไปอีก ต่อมาเมื่อมีข้าราชการรุ่นพี่ในกลุ่มงาน ชักจูงให้นางลำดวลรับงานบริษัทมาทำในเวลาราชการขณะที่ยังไม่ถึงงานรีบด่วน ซึ่งทำให้มีรายได้พิเศษเพิ่มขึ้น และเพื่อนร่วมงานของนางลำดวลก็ทำกันหลายคน

คำแนะนำในการปฏิบัติ/ข้อสรุป

นางลำดวลต้องไม่รับทำงานพิเศษในเวลาราชการ เนื่องจากเวลาราชการถือเป็นทรัพย์สินของราชการ รวมทั้งทรัพย์สินบุคคลเป็นทรัพย์สินของราชการด้วย ต้องใช้ประโยชน์เพื่อราชการเท่านั้น การใช้เวลาราชการหาประโยชน์ใส่ตนเองเป็นการคดโกง ไม่อุทิศตน

^{๑๑} สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๔). รายละเอียดตามที่ได้อ้างถึงแล้วในเชิงอรรถที่ ๗, หน้า ๙๘

กรณีตัวอย่าง

เรื่องที่ ๓ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่^{๑๒}

นายสวัสดิ์เป็นเจ้าของหน้าทีของกรมประชาสัมพันธ์ เขามักได้รับมอบหมายให้เป็นผู้นำสิ่งของไปแจกให้กับผู้ยากจนหรือผู้ประสบภัยพิบัติเสมอ ๆ ครั้นถึงเกิดอุทกภัยที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้มีหน่วยงานและผู้มีใจกุศลบริจาคเงินและสิ่งของจำนวนมากเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบทุกข์ยากในครั้งนั้น นายสวัสดิ์ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้รวบรวมของไว้ก่อนนำไปแจกที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คนทำงานบ้านของนายสวัสดิ์ ซึ่งเป็นคนหนึ่งช่วยขนส่งสิ่งของ เห็นว่าสิ่งของที่ได้รับบริจาคที่รวบรวมไว้นั้นมีผ้าห่มและเสื้อผ้าจำนวนมาก จึงได้ขอผ้าห่มจากนายสวัสดิ์ ๑ ผืน นายสวัสดิ์นึกขึ้นได้ว่าตนเคยคิดจะซื้อผ้าห่มให้กับคนทำงานบ้านเหมือนกัน เพราะได้เคยขอไว้นานแล้ว และคนทำงานบ้านคนนี้เป็นคนภาคอีสานเช่นเดียวกับกลุ่มผู้ที่ได้รับแจกของ

หากท่านเป็นนายสวัสดิ์จะตัดสินใจอย่างไร...

คำแนะนำในการปฏิบัติ/ข้อสรุป

ท่านต้องปฏิเสธคนทำงานบ้านผู้นั้น เนื่องจากความรับผิดชอบของท่าน คือ การทำตามวัตถุประสงค์ของภาระที่ได้รับมอบหมายอย่างเที่ยงตรงภาระที่ต้องให้ผ้าห่มคนทำงานเป็นภาระส่วนตัว

^{๑๒} สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๔). รายละเอียดตามที่ได้อ้างอิงแล้วในเชิงอรรถที่ ๗, หน้า ๑๐๐

๓. แยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่ และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตัว

กรณีตัวอย่าง

เรื่องที่ ๑ ของขวัญปีใหม่^{๑๓}

นายวิชัย ผู้ประมุขงานสร้างตึกสำนักงานของสถานที่ราชการแห่งหนึ่ง เดินทางมาเพื่ออวยพรปีใหม่ให้กับ นายสุทิน รองอธิบดี ผู้ดูแลโครงการสร้างตึกที่ นายวิชัยเคยประมูลได้ นายวิชัยยื่นกระเช้าผลไม้พร้อมกับคะยั้นคะยอยให้นายสุทิน รับของเงินสดที่เป็นสินน้ำใจเล็กน้อยสำหรับเพื่อน ๆ ข้าราชการในส่วนที่ดูแลโครงการนี้ให้นำไปแบ่งกัน

นายสุทินจะอย่างไรดีกับเหตุการณ์นี้...

คำแนะนำในการปฏิบัติ/ข้อสรุป

ถึงแม้ว่าประชาชนมีความตั้งใจที่จะนำของขวัญมาให้ข้าราชการตามธรรมเนียมปฏิบัติ แต่ต้องระวังมูลค่าของขวัญแต่ละรายจะต้องไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท ตามมติของคณะกรรมการ ป.ช. กำหนดไว้ หากท่านไม่ทราบที่มา ราคา หรือไม่แน่ใจว่า ของขวัญชิ้นนั้น ๆ จะรับไว้ได้หรือไม่ ท่านก็ไม่ควรรับของขวัญนั้น สอดคล้องตามประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๖ (๑) (ประกาศจริยธรรมฯ ข้อ ๔ (๑)) คือ ข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงหาผลประโยชน์ที่มีขอบ โดยเฉพาะไม่เรียกรับ หรือยอมรับของขวัญของตนเอง รับให้ญาติ หรือให้คนอื่นรับแทนตน ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังการปฏิบัติหน้าที่ ยกเว้นเป็นการให้โดยธรรมปฏิบัติ หรือที่ให้ตามประเพณี อย่างเหมาะสมแก่บุคคลทั่วไป

^{๑๓} สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๔). รายละเอียดตามที่ได้อ้างถึงแล้วในเชิงอรรถที่ ๖, เรื่องที่ ๓ ของขวัญปีใหม่, หน้า (๓ - ๑) - (๓ - ๒)

กรณีตัวอย่าง

เรื่องที่ ๒ ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน^{๑๔}

นายปรีดา เป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุขส่วนกลาง มีหน้าที่เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจด้านสาธารณสุขให้แก่ประชาชน สัปดาห์นี้เขาได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้ากลุ่มไปปฏิบัติหน้าที่ในอำเภอติดชายแดนภาคใต้ โดยมีเพื่อนร่วมงานอีก ๒ คน ครั้นเมื่อเริ่มลงมือปฏิบัติงาน พบว่ามีชาวบ้านกลุ่มหนึ่งเดินทางไปมาเสมอระหว่างเขตอำเภอนี้กับจังหวัดชายแดนอีกจังหวัด และได้ทราบว่าชาวบ้านกลุ่มนี้ไปร่วมชุมนุมกับผู้ก่อการร้ายซึ่งตั้งค่ายอยู่ชายแดน ก่อเหตุร้าย ทำให้ข้าราชการและประชาชนถูกทำร้ายบาดเจ็บและเสียชีวิต แต่ไม่มีใครกล้ารายงานฝ่ายปกครอง เนื่องจากกลัวมีอันเป็นไป

หากเป็นท่านจะอย่างไร...

คำแนะนำในการปฏิบัติ/ข้อสรุป

ต้องตัดสินใจรายงานให้ฝ่ายปกครองทราบ ถือเป็นหน้าที่ของข้าราชการทุกคนต้องปฏิบัติ เพื่อให้ประเทศสังคมสงบสุข เรียบร้อย มีความมั่นคงและยั่งยืน การที่ท่านเลือกปฏิบัติตามคำแนะนำเป็นการแสดงว่าเมื่อเกิดข้อขัดแย้งระหว่างความปลอดภัยส่วนตนกับความปลอดภัยของประเทศ ประชาชน ท่านเลือกที่จะกระทำโดยยึดประโยชน์ส่วนรวมซึ่งเป็นจริยธรรมขั้นสูง ควรค่าต่อเกียรติภูมิของการเป็นข้าราชการ

^{๑๔} สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๔). รายละเอียดตามที่ได้อ้างอิงแล้วในเชิงอรรถที่ ๗, หน้า ๖๕-๖๖

๔. ละเว้นจากการแสวงประโยชน์ที่มีขอบโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ และไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตน และประโยชน์ส่วนรวม

กรณีตัวอย่าง

เรื่องที่ ๑ การละเมิดลิขสิทธิ์^{๑๔}

นายศุภกิจ ข้าราชการหน้าใหม่ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความรู้ในเรื่องคอมพิวเตอร์เป็นอย่างมาก หลังจากรับราชการได้ไม่นาน นายศุภกิจเห็นว่าคอมพิวเตอร์ในหน่วยงานมีระบบปฏิบัติการที่ช้า จึงนำระบบปฏิบัติการที่ลอกเลียนจากโปรแกรมที่มีลิขสิทธิ์มาทดลองใช้ ทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำงานได้เร็วขึ้น เพื่อนร่วมงานจึงขอให้นายศุภกิจ ลงโปรแกรมดังกล่าว ในเครื่องคอมพิวเตอร์ของพวกเขาบ้าง นายศุภกิจ ยินดีและภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือเพื่อนข้าราชการ แต่สิ่งที่ศุภกิจทำกลับเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง...

คำแนะนำในการปฏิบัติ/ข้อสรุป

การกระทำดังกล่าวของนายศุภกิจ แม้จะทำให้คอมพิวเตอร์ของหน่วยงานใช้งานได้ดีขึ้น แต่ก็ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น ส่วนราชการอาจถูกฟ้องร้องทางกฎหมายอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงานได้ หากท่านเห็นเพื่อนร่วมงานปฏิบัติอย่างเหตุการณ์ข้างต้น ท่านควรชี้แจงให้เพื่อนของท่านเข้าใจถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้น และเป็นการกระทำฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๗ (๑) (ประกาศจริยธรรมฯ ข้อ ๕ (๑))

หมายเหตุ

กรณีของการส่งเพลงละเมิดลิขสิทธิ์ให้กันทางอีเมลนั้น นอกจากเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์แล้ว ยังเป็นการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์ในการเผยแพร่ข้อมูลให้ผู้อื่น และการรับ - ส่งเอกสารราชการควรใช้อีเมลของหน่วยงานราชการเท่านั้น

^{๑๔} สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๔). รายละเอียดตามที่ได้อ้างอิงแล้วในเชิงอรรถที่ ๖, เรื่องที่ ๔ การละเมิดลิขสิทธิ์, หน้า (๔ - ๑) - (๔ - ๒)

กรณีตัวอย่าง

เรื่องที่ ๒ การรับหรือให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่อาจสร้างแรงจูงใจในการตัดสินใจอย่างไม่ชอบธรรม^{๑๖}

เจ้าหน้าที่หน้าห้องผู้บริหารถามเรื่องผลตอบแทนที่เขาจะได้รับ หากสามารถ
จูงใจให้ผู้บริหารโยกย้ายนายอังกคาร ไปประจำอยู่จังหวัดที่ท่านต้องการ

คำแนะนำในการปฏิบัติ/ข้อสรุป

ท่านต้องปฏิเสธและขอให้เจ้าหน้าที่นั้นดำเนินการอย่างชอบธรรม ชี้แจง
ให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นเข้าใจว่า การจ่ายผลตอบแทนเป็นสิ่งที่ขัดต่อนโยบายของผู้บริหาร
และทำให้ระบบบริหารงานบุคคลของภาครัฐตามหลักคุณธรรมถูกทำลาย

^{๑๖} สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๔). รายละเอียดตามที่ได้อ้างถึงแล้วในเชิงอรรถที่ ๘, หน้า ๒๒

กรณีตัวอย่าง

เรื่องที่ ๒ การรับหรือให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่อาจสร้างแรงจูงใจในการตัดสินใจอย่างไม่ชอบธรรม^{๑๗}

ในส่วนราชการที่ท่านปฏิบัติงานอยู่มีประเพณีการจัดเลี้ยงต้อนรับผู้บริหารระดับสูงที่เข้ามารับตำแหน่งใหม่อย่างหรูหรา โดยการเรียโรเงินจากพ่อค้าคหบดีและข้าราชการในหน่วยงานกันเอง เจ้าของธุรกิจแต่ละรายได้ให้เงินโดยเฉลี่ยประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับงานดังกล่าวเป็นประจำ ขณะนี้มีผู้บริหารระดับสูงกำลังจะเดินทางเข้ามารับตำแหน่งใหม่ในหน่วยงานของท่าน และท่านได้รับมอบหมายให้จัดงานดังกล่าว

ท่านจะอย่างไร...

คำแนะนำในการปฏิบัติ/ข้อสรุป

ประเพณีการจัดงานเลี้ยงต้อนรับผู้บังคับบัญชาคนใหม่ดังกล่าวข้างต้นเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม โดยประการแรก ทำให้บุคคลทั่วไปเข้าใจว่าท่านทำเพื่อแลกเปลี่ยนกับความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ของตนเอง

ประการที่สอง ทำให้ภาคเอกชนที่ให้เงินเพื่อจัดงานเลี้ยงต้อนรับเข้าใจว่าในอนาคตธุรกิจของเขาจะได้รับจ้าง/จัดจ้าง มีผลประโยชน์ต่างตอบแทนจากหน่วยงานของท่าน

ประการที่สาม เป็นการทำลายสัมพันธภาพในการทำงานและส่วนตนระหว่างท่านกับเพื่อนร่วมงานที่ต้องถูกเรียโรเงินเป็นประจำ

ประการที่สี่ เป็นการเบียดเบียนผู้อื่นโดยเฉพาะข้าราชการกันเองที่มีเงินเดือนจำกัด สร้างความเดือดร้อนให้แก่ข้าราชการและครอบครัวของเขา ในหลักศาสนาถือเป็นความชั่ว

^{๑๗} สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๔). รายละเอียดตามที่ได้อ้างถึงแล้วในเชิงอรรถที่ ๗, หน้า ๗๑ - ๗๒

ดังนั้น หากท่านไม่สามารถปฏิเสธการจัดงานเลี้ยงต้อนรับควรทำโดยประหยัด ใช้เงินสวัสดิการภายในที่มีอยู่ นอกจากนี้หากท่านรับผิดชอบด้านการคุ้มครองจริยธรรมด้วยควรผลักดันให้หน่วยงานออกมาตรการหรือนโยบายเกี่ยวกับการรับหรือให้ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์เพื่อการปฏิบัติ

กรณีของผู้บริหารระดับสูงหรือผู้บริหารระดับสูงสุดขององค์กรเองต้องออกนโยบาย มาตรการและวิธีการปฏิบัติในเรื่องเกี่ยวกับการรับหรือให้ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดในองค์กร เพื่อสร้างมาตรฐานทางจริยธรรมในการทำงาน กำจัดข้อสงสัยของสาธารณชนว่าท่านจะตัดสินใจอย่างไม่ชอบธรรม ให้ประโยชน์กับบุคคลหนึ่งที่มีส่วนร่วมในการจัดงานเลี้ยงต้อนรับ และประการสำคัญ เป็นการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะผู้นำของหน่วยงานที่ต้องเป็นแบบที่ดีและบริหารอย่างยุติธรรม เกิดธรรมาภิบาลในองค์กร

๕. เคารพ และปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ และกฎหมายอย่างตรงไปตรงมา

กรณีตัวอย่าง

เรื่องที่ ๑ ความเป็นธรรมในการให้บริการ^{๑๔}

นางสาวเรยา นักแสดงละครโทรทัศน์ชื่อดังเดินทางมาติดต่อราชการที่ส่วนราชการแห่งหนึ่ง ขณะนั้นเองมีหญิงตั้งครรภ์ ผู้สูงอายุ พระภิกษุ และชายตาบอดเดินทางเข้ามาภายในสำนักงาน เจ้าหน้าที่จึงจัดช่องทางพิเศษให้บุคคลเหล่านั้นได้รับบริการก่อนนางสาวเรยา จึงให้ผู้จัดการส่วนตัวไปพูดคุยกับเจ้าหน้าที่เพื่อขอช่องทางพิเศษบ้าง เจ้าหน้าที่หยุดคิดชั่วคราวแล้วบอกกับผู้จัดการส่วนตัวของนางสาวเรยาว่า...

เจ้าหน้าที่จะบอกกับผู้จัดการส่วนตัวของนางสาวเรยาว่าอย่างไร...

คำแนะนำในการปฏิบัติ/ข้อสรุป

จากเหตุการณ์นี้ เป็นไปตามประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๘ (๓) (ประกาศจริยธรรมฯ ข้อ ๖ (๓)) ที่ว่าด้วยการให้บริการแก่ประชาชนโดยมีอัธยาศัยที่ดี ปราศจากอคติ ไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลที่มาติดต่อโดยไม่เป็นธรรม ยกเว้นเป็นการดำเนินการตามมาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อจัดอุปสรรค หรือเป็นการส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิ และเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเป็นการปฏิบัติที่สมเหตุสมผลเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับโดยทั่วกัน ซึ่งหน่วยงานราชการใดเห็นว่า ผู้รับบริการควรได้รับการบริการพิเศษ เช่น หญิงตั้งครรภ์ คนชรา ผู้พิการ รวมไปถึงพระภิกษุ และแม่ชี ควรเปิดเป็นช่องทางพิเศษ หรือช่องทางฉุกเฉิน และประกาศให้ผู้รับบริการทราบเป็นการทั่วไป

ในส่วนของนางสาวเรยา ทางเจ้าหน้าที่จะต้องอธิบายให้ผู้จัดการส่วนตัวเข้าใจว่าต้องปฏิบัติตามขั้นตอนของทางราชการ เพราะนางสาวเรยาไม่อยู่ในข่ายที่ควรได้รับการในช่องทางพิเศษ แม้จะเป็นนักแสดงชื่อดังก็ต้องได้รับการในช่องประชาชนทั่วไป โดยไม่เลือกปฏิบัติและไม่เอื้อประโยชน์ให้แก่บุคคลใดเป็นพิเศษ

^{๑๔} สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๔). รายละเอียดตามที่ได้อ้างถึงแล้วในเชิงบรรณที่ ๖, เรื่องที่ ๕ ความเป็นธรรมในการให้บริการ, หน้า (๕ - ๑) - (๕ - ๒)

๖. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เป็นกลางทางการเมือง ให้บริการแก่ประชาชน โดยมีอัธยาศัยดี และไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

กรณีตัวอย่าง

เรื่องที่ ๑ ความเป็นกลางทางการเมือง^{๑๙}

เทศบาลหาเสียงก่อนการเลือกตั้งมาถึงช่วงโค้งสุดท้าย นายสุธี หัวหน้าหน่วยงานราชการแห่งหนึ่งให้สัมภาษณ์กับผู้สื่อข่าวโดยแสดงความเห็นด้วยและชื่นชอบพรรคการเมืองที่มีนโยบายขึ้นเงินเดือนให้ข้าราชการในสัดส่วนที่มากกว่า ในเวลาต่อมามีจดหมายขอความอนุเคราะห์ใช้สถานที่ราชการเพื่อเผยแพร่ นโยบายของสองพรรคการเมืองดังกล่าวมายังนายสุธี ทันทีที่นายสุธีเห็นจดหมายของพรรคการเมืองที่ชื่นชอบ นายสุธีรีบดำเนินการตอบกลับและให้ความร่วมมือ หากแต่จดหมายอีกฉบับของอีกพรรคการเมืองหนึ่งกลับถูกวางทิ้งไว้ ต่อมานายสุธีรู้สึกสับสนในสิ่งที่ตัวเองทำลงไป

แล้วเขาจะอย่างไร...

คำแนะนำในการปฏิบัติ/ข้อสรุป

ตามประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๘ (ประกาศจริยธรรมฯ ข้อ ๖) ที่ว่าข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม และเป็นกลางทางการเมือง ซึ่งตามข้อ ๘ (๔) (ประกาศจริยธรรมฯ ข้อ ๖ (๔)) ได้ขยายความเพิ่มเติมว่าต้องระมัดระวังในการให้สัมภาษณ์ อภิปราย การแสดงปาฐกถา การบรรยาย หรือการวิพากษ์วิจารณ์ใด ๆ อันอาจกระทบต่อความเป็นกลางทางการเมือง เว้นแต่เป็นการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการ

สำหรับกรณีให้พรรคการเมืองที่ชื่นชอบมาใช้สถานที่ราชการเผยแพร่ นโยบายพรรค นอกจากไม่วางตนเป็นกลางแล้วยังต้องระวังเกี่ยวกับมารยาททางการเมืองของข้าราชการด้วย

นอกจากนี้ตามประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๑๑ (ประกาศจริยธรรมฯ ข้อ ๙) ข้าราชการจะต้องยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วย

^{๑๙} สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๔). รายละเอียดตามที่ได้อ้างถึงแล้วในเชิงอรรถที่ ๖, เรื่องที่ ๖ ความเป็นกลางทางการเมือง, หน้า (๖ - ๑) - (๖ - ๒)

กรณีตัวอย่าง

เรื่องที่ ๒ การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมและไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม^{๑๐} หน่วยงานของท่านได้มีการประเมินเพื่อเลื่อนตำแหน่ง โดยมีท่านเป็นกรรมการในการประเมินเพื่อเลื่อนตำแหน่งในครั้งนี้ ก่อนการประเมินมีบุคคลที่มีผลประโยชน์เกื้อกูลต่อครอบครัวของท่านในอดีตได้ขอให้ท่านช่วยพิจารณา นายจรงค์ ซึ่งเป็นญาติของเขาเป็นกรณีพิเศษ เพื่อเป็นการตอบแทนบุญคุณที่ได้เคยช่วยเหลือครอบครัวของท่าน

คำแนะนำในการปฏิบัติ/ข้อสรุป

ท่านต้องพิจารณาโดยยึดหลักการ กฎหมาย และวิธีการปฏิบัติด้วยความเสมอภาค และเป็นธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติ เนื่องจากกรณีที่เกิดขึ้นเป็นความรับผิดชอบในหน้าที่ราชการในฐานะกรรมการและผู้บังคับบัญชา รวมทั้งคุณธรรม ความยุติธรรม ซึ่งเป็นคุณธรรมขั้นสูงกว่า เมื่อท่านเลือกปฏิบัติหน้าที่โดยยึดความเสมอภาค ยุติธรรม แสดงว่าท่านเป็นผู้มีจริยธรรมขั้นสูงทำให้เกิดธรรมาภิบาลในองค์กร

กรณีตัวอย่าง

เรื่องที่ ๓ การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมและไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม^{๑๑} เมื่อเวลา ๑๖.๓๐ น. ท่านกำลังเดินทางออกจากหน่วยงานเพื่อกลับบ้าน มีประชาชนเดินมาด้วยความเร่งรีบเพื่อมารับบริการและเดินสวนทางกับท่านเข้ามาถึงประตูหน่วยงานพอดี

ท่านจะอย่างไร...

คำแนะนำในการปฏิบัติ/ข้อสรุป

ท่านต้องระลึกเสมอว่าการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะข้าราชการนั้น ต้องเป็นไปตลอดเวลา ในฐานะผู้ให้บริการสาธารณะที่ยึดถือมาตรฐานการให้บริการที่เป็นเลิศ ท่านควรรีบกลับไปให้บริการประชาชนคนนั้น เป็นความเสียสละที่อยู่ในความคาดหวังของทุกคน เพื่อบุคคลนั้นไม่ต้องเสียเวลาอีก ๑ วัน ที่ต้องเดินทางกลับมาใช้บริการ

^{๑๐} สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๔). รายละเอียดตามที่ได้อ้างถึงแล้วในเชิงอรรถที่ ๗, หน้า ๘๖

^{๑๑} สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๔). รายละเอียดตามที่ได้อ้างถึงแล้วในเชิงอรรถที่ ๗, หน้า ๘๗

กรณีตัวอย่าง

เรื่องที่ ๔ ความเป็นกลางทางการเมือง^{๒๒}

ในขณะที่มีการชุมนุมทางการเมืองเพื่อเคลื่อนไหวตามระบอบประชาธิปไตย ท่านเองมีแนวคิดและนิยมกลุ่มเคลื่อนไหวทางการเมืองที่ได้ชุมนุมอย่างต่อเนื่อง และสนใจเข้าร่วมการเคลื่อนไหวการชุมนุมด้วย

คำแนะนำในการปฏิบัติ/ข้อสรุป

การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตย สามารถทำได้ ในฐานะประชาชน ดังนั้น ต้องกระทำนอกเวลาราชการและไม่แสดงว่าเป็น ข้าราชการด้วยการแต่งเครื่องแบบหรืออภิปรายหน้าเวทีการชุมนุม และไม่นำ ประเด็นต่าง ๆ ในการชุมนุมทางการเมืองมาพูดคุยกับเพื่อนร่วมงานในที่ทำงาน

กรณีตัวอย่าง

เรื่องที่ ๕ ความเป็นกลางทางการเมือง^{๒๓}

เพื่อนร่วมงานของท่าน ๒ คน กำลังแสดงความคิดเห็นทางการเมืองและเกิดการโต้แย้งกัน เนื่องจากแต่ละคนมีความคิดเห็นฝักใฝ่กลุ่มเคลื่อนไหวทางการเมือง ที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน และขอความเห็นจากท่านเพื่อสนับสนุน

คำแนะนำในการปฏิบัติ/ข้อสรุป

ท่านต้องไม่ให้ความคิดเห็นใดๆ ที่เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของกลุ่มทางการเมือง ไม่สนับสนุนเพื่อนคนใดคนหนึ่ง และพยายามให้เพื่อน ๒ คน ยุติการวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองในที่ทำงาน เนื่องจากจะมีผลต่อการปฏิบัติงานร่วมกันในฐานะทีมงาน และทำลายสัมพันธ์ภาพบรรยากาศของการทำงานในหน่วยงาน

^{๒๒} สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๔). รายละเอียดตามที่ได้อ้างอิงแล้วในเชิงอรรถที่ ๗, หน้า ๘๙

^{๒๓} สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๔). รายละเอียดตามที่ได้อ้างอิงแล้วในเชิงอรรถที่ ๗, หน้า ๘๙

๗. ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการอย่างเคร่งครัด

กรณีตัวอย่าง

เรื่องที่ ๑ การเผยแพร่ข้อมูลประชาชน^{๒๔}

เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคลจากบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง ติดต่อยังนางอัมพร เจ้าหน้าที่สำนักทะเบียนราษฎร์ เพื่อขอข้อมูลติดต่อนางวิภาวี อดีตเจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีของบริษัท ซึ่งฉ้อโกงเงินของบริษัทไป โดยอ้างว่านางวิภาวีให้ข้อมูลส่วนตัวที่เป็นเท็จกับบริษัท

นางอัมพรจะต้องทำอะไรต่อไป...

คำแนะนำในการปฏิบัติ/ข้อสรุป

หากเจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคลของบริษัทเอกชนต้องการข้อมูลส่วนตัวอย่างบริสุทธิ์ใจ และไม่ต้องการนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้เพื่อประโยชน์อื่น ควรต้องมีหลักฐานมายืนยันให้ครบถ้วน ซึ่งกรณีดังกล่าวตามประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๙ (ประกาศจริยธรรมฯ ข้อ ๗) ระบุให้ข้าราชการต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารราชการอย่างเคร่งครัด และรวดเร็ว ไม่ถ่วงเวลาให้เนิ่นช้า และให้ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินงานเพื่อการในหน้าที่ และให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ทันการณ์ ไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง

แต่หากไม่มีหลักฐานเอกสารมาแสดง ถ้านางอัมพรให้ข้อมูลของนางวิภาวี ไปก็อาจฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๙ (๑) (ประกาศจริยธรรมฯ ข้อ ๗ (๑)) คือ ใช้ข้อมูลที่ได้มาจากการดำเนินงานไปเพื่อการอื่น อันไม่ใช่การปฏิบัติหน้าที่โดยเฉพาะ เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตนเองหรือบุคคลอื่น เช่น อาจใช้ข้อมูลนั้นเพื่อประโยชน์ในการซื้อขายทรัพย์สินส่วนตัวหรือไม่ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์แบบนี้ ข้าราชการควรชี้แจงและเสนอเหตุผลที่แท้จริงอย่างครบถ้วน ในกรณีที่กระทำการอันกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพบุคคลอื่น ต้องไม่อนุญาต หรือไม่อนุมัติตามที่บุคคลร้องขอ

^{๒๔} สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๔). รายละเอียดตามที่ได้อ้างถึงแล้วในเชิงอรรถที่ ๖, เรื่องที่ ๗ การเผยแพร่ข้อมูลประชาชน, หน้า (๗ - ๑) - (๗ - ๒)

กรณีตัวอย่าง

เรื่องที่ ๒ การปฏิบัติต่อกันภายใต้สิทธิและเสรีภาพขณะทำงาน^{๒๔}

ท่านจะปฏิบัติอย่างไรในกรณีเช่นนี้ อดีตข้าราชการที่ท่านรู้จัก ได้โทรศัพท์มาขอข้อมูล ชื่อ ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ของข้าราชการในหน่วยงานของท่าน โดยแจ้งว่าจะนำไปใช้ในการติดต่อกับบุคคลเหล่านั้น เพื่อเสนอสิทธิประโยชน์ทางการเงินต่าง ๆ เช่น บัตรเครดิต บริการเงินกู้ยืม

ท่านจะปฏิบัติอย่างไร...

คำแนะนำในการปฏิบัติ/ข้อสรุป

ข้อมูล ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ แม้ว่าจะเป็นข้อมูลซึ่งเป็นที่ทราบโดยทั่วไปในหน่วยงานหรือกลุ่มเพื่อน ยังคงถือว่าเป็นข้อมูลส่วนตัวที่ต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลก่อนเปิดเผย เว้นแต่เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังนั้น ตามตัวอย่างนี้จึงไม่ควรให้ข้อมูลดังกล่าวไป

^{๒๔} สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๔). รายละเอียดตามที่ได้อ้างถึงแล้วในเชิงอรรถที่ ๗, หน้า ๙๑

๘. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษาคุณภาพ และมาตรฐานแห่งวิชาชีพโดยเคร่งครัด

กรณีตัวอย่าง

เรื่องที่ ๑ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน^{๒๖}

นายกรรชัย ข้าราชการหนุ่มในหน่วยงานราชการแห่งหนึ่งวางแผนจะเที่ยวสิงคโปร์กับแฟนสาวในช่วงสุดสัปดาห์ ระหว่างการเขียนรายงานซึ่งมีกำหนดส่งในตอนเย็น นายกรรชัย ได้รับข้อความ MSN จากแฟนสาวถามถึงความคืบหน้าเกี่ยวกับการจองที่พักและสถานที่ที่จะไปเที่ยว นายกรรชัยจึงตัดสินใจพักการเขียนรายงานแล้วเริ่มค้นหาข้อมูลจนเรียบร้อย ซึ่งก็เกือบจะถึงเวลาเลิกงาน

รายงานของนายกรรชัยจะเสร็จทันหรือไม่...

คำแนะนำในการปฏิบัติ/ข้อสรุป

การกระทำของนายกรรชัยนี้ ถือเป็น การฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๑๐ (๑) (ประกาศจริยธรรมฯ ข้อ ๘ (๑)) ข้าราชการต้องมุ่งมั่นผลสัมฤทธิ์ของงาน มุ่งประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ให้เกิดผลดีจนสุดกำลัง การที่นายกรรชัยพักการเขียนรายงาน ก่อนที่รายงานจะเสร็จ และยังใช้คอมพิวเตอร์ของทางราชการไปในทางส่วนตัว ถือเป็น การฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๑๐ (๒) (ประกาศจริยธรรมฯ ข้อ ๘ (๒)) ที่ว่า ข้าราชการพึงใช้งบประมาณทรัพย์สิน สิทธิ และประโยชน์ที่ทางราชการจัดให้ด้วยความประหยัด คุ่มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย และข้อ ๕ (๒) (ประกาศจริยธรรมฯ ข้อ ๓ (๒)) ที่ว่า ข้าราชการต้องไม่ใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน สิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการ ฯลฯ เพื่อประโยชน์ส่วนตัว หรือทำให้ผู้อื่นเว้นแต่ได้รับอนุญาตอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

นอกจากนี้ การใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตของทางราชการไปในทางส่วนตัว เช่น เล่น MSN FACEBOOK หรือใช้เวลางานท่องเว็บไซต์ต่างๆ ก็ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนจริยธรรมฯ หากพบเห็นการกระทำดังกล่าวควรทักท้วง และหากยังคงมีการกระทำอยู่ควรรายงานให้ผู้บังคับบัญชารับทราบ

^{๒๖} สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๔). รายละเอียดตามที่ได้อ้างถึงแล้วในเชิงบรรณที่ ๖, เรื่องที่ ๘ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน, หน้า (๘ - ๑) - (๘ - ๒)

กรณีตัวอย่าง

เรื่องที่ ๒ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน^{๒๗}

ท่านได้รับมอบหมายให้ทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน ซึ่งมีข้อพิพาทฟ้องร้องเป็นคดีความในศาล เกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้งส่วนตัวกับท่าน

ท่านจะสามารถปฏิเสธที่จะทำงานร่วมกับคนนี้ได้หรือไม่...

คำแนะนำในการปฏิบัติ/ข้อสรุป

ในการทำงานต้องมุ่งมั่นในผลสำเร็จของงาน ปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมา และต้องไม่ให้เกิดปัญหาหรือความขัดแย้งส่วนบุคคลเข้ามาเป็นอุปสรรคในการทำงาน ในกรณีนี้ ท่านจึงไม่สามารถปฏิเสธงานที่ได้รับมอบหมายได้ แต่ท่านเห็นว่าการร่วมงาน นั้นอาจมีอุปสรรคทำให้งานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ให้รายงานผู้บังคับบัญชาทราบ เพื่อหาวิธีการแก้ไขปัญหา โดยอาจให้ผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลใดเป็นที่ปรึกษาใกล้ชิดในงานดังกล่าว

^{๒๗} สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๔). รายละเอียดตามที่ได้อ้างอิงแล้วในเชิงบรรณที่ ๗, หน้า ๙๕

กรณีตัวอย่าง

เรื่องที่ ๓ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน^{๒๘}

นางสาว ก. ข้าราชการในหน่วยงานของท่านได้รับมอบหมายให้บริการประชาชนที่เคาน์เตอร์ให้บริการ ได้พูดคุยกับผู้รับบริการและเพื่อนร่วมงานโดยใช้ น้ำเสียงห้วน เสียงดัง สีหน้าบึ้งตึงจนเป็นนิสัย เป็นที่รับรู้โดยทั่วไปว่าไม่เรียบร้อย ท่านในฐานะผู้บังคับบัญชาควรทำอย่างไร...

คำแนะนำในการปฏิบัติ/ข้อสรุป

ท่านต้องเข้าไปจัดการให้คำปรึกษาแนะนำและแก้ไข โดยให้คำแนะนำในการพูดคุยสารกับผู้อื่นในหน้าที่การให้บริการที่จะต้องสุภาพเรียบร้อย หรือส่งนางสาว ก. เข้ารับการพัฒนาเกี่ยวกับการให้บริการที่ดี ให้โอกาสนางสาว ก. ได้ลองปฏิบัติหน้าที่บริการใหม่หลังจากให้คำปรึกษา แนะนำ และหรือส่งไปเข้ารับการพัฒนา

กรณีที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานพฤติกรรมในการให้บริการประชาชน ท่านควรโยกย้ายหน้าที่ให้นางสาว ก. ไปปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ไม่ต้องบริการประชาชน

^{๒๘} สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๔). รายละเอียดตามที่ได้อ้างถึงแล้วในเชิงอรรถที่ ๗, หน้า ๙๖

กรณีตัวอย่าง

เรื่องที่ ๑ การละเมิดหลักศีลธรรม^{๒๙}

นายอภิชัย หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์หน่วยงานราชการแห่งหนึ่งรับนางสาวจิราพรให้เป็นข้าราชการในหน่วยงานของเขา ด้วยความที่นางสาวจิราพรเป็นคนหน้าตาดี คุยเก่ง มีความสามารถ จึงเป็นที่ชื่นชอบของข้าราชการหนุ่ม ๆ ในหน่วยงานหลายคน รวมถึงนายอภิชัยที่ให้ความสนิทสนมและปฏิบัติเกินกว่าการเป็นหัวหน้าและลูกน้อง ต่อมาไม่นานนางสาวจิราพรได้รับพิจารณาปรับขึ้นเงินเดือนจนเป็นที่ผิดสังเกต เพราะไม่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ สร้างความงงวยให้กับเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างมาก

เกิดอะไรขึ้นกับนางสาวจิราพรและนายอภิชัย...

คำแนะนำในการปฏิบัติ/ข้อสรุป

จากเหตุการณ์ครั้งนี้จะเห็นได้ว่า ความสัมพันธ์ของนายอภิชัยและนางสาวจิราพร กระทำผิดตามประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๑๒ (๑) (ประกาศจริยธรรมฯ ข้อ ๑๐ (๑)) คือละเมิดหลักสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา และประเพณี ตามประมวลจริยธรรมฯ ข้อนี้ หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาส่วนราชการในทุกระดับชั้น จะต้องควบคุมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามหลักศีลธรรมอย่างเคร่งครัด การปล่อยปละละเลยของผู้บังคับบัญชา ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม นอกจากนี้หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชา จะต้องสนับสนุน ส่งเสริม ผู้ใต้บังคับบัญชา ที่มีความรู้ความสามารถ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีผลงานดีเด่น ชัยชนะ แข็ง โดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง แต่กรณีที่เกิดข้อขัดแย้งตามหลักประมวลจริยธรรมกับหลักศีลธรรม ศาสนา หรือประเพณี ข้าราชการสามารถเสนอเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรมพิจารณาวินิจฉัยได้ตามประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๓ (๒) (ประกาศจริยธรรมฯ ข้อ ๑ (๒))

^{๒๙} สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๔). รายละเอียดตามที่ได้อ้างถึงแล้วในเชิงอรรถที่ ๖, เรื่องที่ ๙ การละเมิดหลักศีลธรรม, หน้า (๙ - ๑) - (๙ - ๒)

๑๐. เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตน รักษาชื่อเสียง และภาพลักษณ์ของราชการ โดยรวม

กรณีตัวอย่าง

เรื่องที่ ๑ การคัดลอกผลงานทางวิชาการ^{๓๐}

นายชัยยุทธ ข้าราชการของหน่วยงานราชการแห่งหนึ่ง ต้องการเสนอขอเลื่อนตำแหน่งโดยคุณสมบัตินี้ข้อหนึ่งของการพิจารณา คือ จะต้องเสนอผลงานทางวิชาการ ซึ่งเป็นคุณสมบัติข้อที่นายชัยยุทธ หนักใจมากที่สุด และคุณสมบัติข้อนี้ก็ทำให้นายชัยยุทธ ไม่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งในการพิจารณาครั้งที่แล้ว หลังจากพยายามเขียนงานมาหลายสัปดาห์ นายชัยยุทธ ตัดสินใจไปที่ห้องสมุดของหน่วยงานราชการ

เกิดอะไรขึ้นหลังจากนั้น...

คำแนะนำในการปฏิบัติ/ข้อสรุป

การกระทำของนายชัยยุทธ เป็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๘ (๖) (ประกาศจริยธรรมฯ ข้อ ๖ (๖)) ที่ว่า ข้าราชการต้องไม่ไปคัดลอก หรือนำผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็นของตนเอง โดยไม่ระบุแหล่งที่มา ในส่วนผลงานที่ต้องเปิดเผยต่อสาธารณะโดยลงใน Website หรือ Internet เพื่อเป็นช่องทางให้มีการตรวจสอบและคัดค้านหากมีการลอกเลียนผลงาน การได้มาซึ่งผลงานทางวิชาการด้วยการว่าจ้างให้ผู้อื่นทำหรือคัดลอกผลงานของคนอื่นมาเป็นผลงานของตนเอง ถือเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ข้าราชการต้องใช้ความสามารถ ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ตามคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพโดยเคร่งครัด โดยมุ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของผลงานให้เกิดผลดีที่สุดจนเต็มความสามารถ กรณีดังกล่าว นายชัยยุทธนอกจากจะไม่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งแล้ว ยังมีความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงอีกด้วย

^{๓๐} สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๔). รายละเอียดตามที่ได้อ้างถึงแล้วในเชิงอรรถที่ ๖, เรื่องที่ ๑๐ การคัดลอกผลงานทางวิชาการ, หน้า (๑๐ - ๑) - (๑๐ - ๒)

บทที่ ๓

คุณธรรม จริยธรรมพื้นฐาน
ในสังคมไทย ๕ ประการ

บทที่ ๓

คุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานในสังคมไทย

๕ ประการ

นอกจากจริยธรรมข้าราชการพลเรือนที่ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้าง ในสังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยต้องปฏิบัติตามประกาศจริยธรรมข้าราชการพลเรือน สังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยโดยเคร่งครัด ดังที่ได้กล่าวไว้แล้ว ยังมีคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐานในสังคมไทย^{๓๑} อีก ๕ ประการ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทั้งข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย และประชาชนทั่วไปในสังคมพึงมีพึงปฏิบัติ อันจะทำให้เกิดความสงบสุขเรียบร้อยต่อตนเองและสังคม ดังนี้

๑. ซื่อตรง

ซื่อตรง หมายถึง ความประพฤติที่จริงใจ ไม่เอนเอียง ไม่คดโกง ไม่โกหก หลอกลวงใคร ไม่ทำผิดทั้งต่อหน้าและลับหลัง ไม่แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ

ซื่อตรงจึงครอบคลุมถึง**ซื่อสัตย์** ทั้งในด้านกาย วาจา ใจ อยู่ด้วย **ซื่อสัตย์** เป็นความประพฤติของเฉพาะบุคคล แต่**ซื่อตรง**นั้น นอกจากเป็นความประพฤติของตนเองยังครอบคลุมไปถึงส่วนรวมทั้งองค์กรด้วย

ผู้ที่**ซื่อตรง**นั้น นอกจากตนเองจะเป็นผู้ที่**ซื่อสัตย์**แล้วยังต้องไม่เพิกเฉย ไม่ยอมให้ผู้ที่อยู่รอบข้าง หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับนั้นทำการใด ๆ หรือปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต เบียดบัง ฉ้อราษฎร์บังหลวง ต้องไม่หวาดกลัวต่ออิทธิพลของบุคคลที่ประพฤติมิชอบ อีกทั้งยังต้องหาทางยับยั้ง ต่อต้านการกระทำที่ทุจริตที่มีชอบนั้นอย่างสุดฤทธิ์ เพื่อผดุงไว้ ซึ่งความถูกต้องในสังคม

^{๓๑} สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. คุณธรรมจริยธรรมพื้นฐานในสังคมไทย ๕ ประการ. สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน : กรุงเทพมหานคร, ๒๕๕๙, หน้า ๑-๖

ความซื่อตรง แบ่งออกเป็น ๕ ประการ ได้แก่

๑. ซื่อตรงต่อตนเอง คือ การไม่โกหกตนเอง ซื่อสัตย์ สุจริตต่ออุดมการณ์ของตน ไม่ฝืนใจทำในสิ่งที่ไม่ใช่ปณิธานของตนเอง

๒. ซื่อตรงต่อบุคคลอื่น คือ มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตน โดยไม่เลือกชั้นวรรณะ ไม่เนรคุณผู้มีพระคุณ และไม่เป็นคนหน้าไหว้หลังหลอก

๓. ซื่อตรงต่อเวลา คือ จะนัดหมายกับใคร หรือจะทำงานสิ่งใด ก็ให้ตรงเวลาที่กำหนดไว้ และไม่เอาเวลาราชการไปทำประโยชน์ส่วนตัว

๔. ซื่อตรงต่อวาจา คือ เมื่อได้รับปากกับใครว่าจะทำสิ่งที่ดีและสุจริต ก็ให้กระทำตามที่ได้ลั่นวาจาไว้ จะไม่ทำสิ่งที่ไม่ดีและทุจริต

๕. ซื่อตรงต่อหน้าที่ คือ ซื่อสัตย์สุจริตและจริงใจต่อหน้าที่การงานของตน ไม่นื้อราษฎรบังหลวง ไม่ละทิ้งหน้าที่ และปิดความลับพิศชอบ

๒. มีวินัย

มีวินัย หมายถึง การยึดมั่นที่จะปฏิบัติตนในกรอบของขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี กฎหมาย ระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ และข้อพึงปฏิบัติ

การมีวินัยนั้น ก่อให้เกิดความเจริญงอกงามเป็นปีกแผ่นของสังคมและ ประเทศชาติ ชาติใดที่มีวินัยย่อมจะมีความเข้มแข็ง มั่นคง เจริญก้าวหน้า มีความสามัคคี และเคารพกฎหมาย

การมีวินัยนั้น อาจมีวินัยในตนเอง ซึ่งหมายถึง การประพฤติของบุคคลตาม ระเบียบแบบแผนอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดผลดีในทางปฏิบัติ ส่วนการมีวินัยในสังคม ก็นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างหนึ่งที่จะทำให้มนุษย์ในสังคมมีแบบแผนในการดำเนินชีวิต เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยความรับผิดชอบ ได้อย่างเป็นระเบียบ เรียบร้อยไม่มีการกระทบกระทั่งระหว่างกัน ย่อมเกิดความสงบสุขในสังคมนั้น เพื่อประโยชน์สุขของทุกคนร่วมกัน

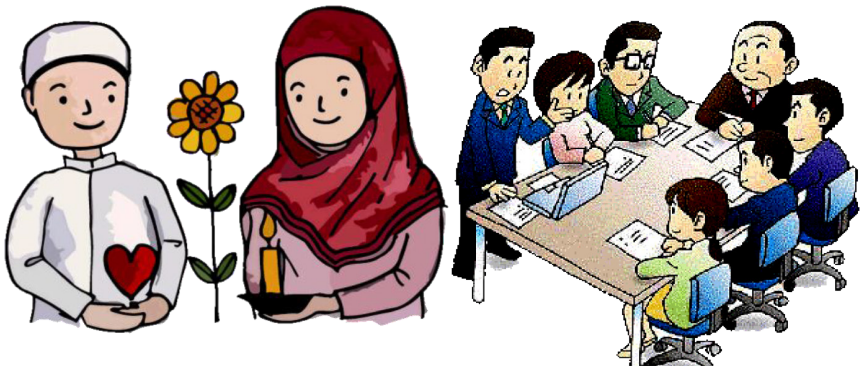

๓. เสียสละเพื่อส่วนรวม

เสียสละเพื่อส่วนรวม หมายถึง การยินยอมและเต็มใจที่จะกระทำการใด ๆ ที่เป็นประโยชน์ให้แก่สาธารณะโดยไม่หวังผลตอบแทน

การเสียสละ ไม่ว่าจะสิ่งใดก็ตาม ถือเป็น การลดความเห็นแก่ตัวลง และช่วยให้ผู้อื่นหรือสังคมโดยรวมให้ได้ประโยชน์อันเป็นสิ่งที่ช่วยทำให้เกิดคุณงามความดีแก่ผู้เสียสละ

ผู้เสียสละย่อมเป็นผู้ที่เรียกได้ว่า เป็นผู้ที่มีจิตอาสา จึงเป็นการเสียสละร่างกาย แรงใจแก่ผู้อื่นและสังคมโดยไม่หวังผลตอบแทน ผู้ที่มีความเสียสละและมีจิตอาสาย่อมเป็นผู้ที่สังคมยกย่อง เพราะบุคคลเหล่านี้คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก ยึดหลักว่า คนเราจะอยู่รอดปลอดภัยมีความสุขได้ ก็ต่อเมื่อสังคมโดยรวมอยู่ได้ หากสังคมล่มสลาย คนในสังคมจะอยู่ด้วยปกติสุขได้อย่างไร ประโยชน์ของส่วนรวม ต้องมาก่อนประโยชน์ส่วนบุคคลเสมอ

๔. พอเพียง

พอเพียง หมายถึง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ซึ่งมีความหมายว่า การดำเนินชีวิตนั้น ต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาทโดยคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้

ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่มากและไม่น้อยจนเกินไป ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่พอประมาณ

ความมีเหตุผล หมายถึง การใช้หลักเหตุผลในการตัดสินใจเรื่องต่างๆ โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ

การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลง การเสี่ยงภัยรอบตัวปัจจัยเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ จะต้องอาศัยความรู้ และคุณธรรมเป็นเงื่อนไขพื้นฐาน

เงื่อนไขความรู้ หมายถึง ความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวัง ในการดำเนินชีวิตและการประกอบการงาน

เงื่อนไขคุณธรรม หมายถึง การยึดถือคุณธรรมต่างๆ อาทิ ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา การมุ่งต่อประโยชน์ส่วนรวมและการแบ่งปัน ฯลฯ ตลอดเวลา

ดังนั้น ความพอเพียง หมายถึง ไม่โลภมาก พอใจในความเป็นอยู่ เป็นอยู่ไม่ฟุ้งเฟ้อ มีความสุขกับความเรียบง่ายที่เรียบง่ายตามอัตภาพ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น อาจจะมีทรัพย์สินหรือสิ่งของที่มีมูลค่าบ้างก็ได้ แต่ต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๕. รักรัสิ่งแวดลอม

รักรัสิ่งแวดลอม หมายถึง การอนุรักษัสิ่งแวดลอมและการใชัทรัพยากรธรรมชาติอยางคุมคา กอใหัเกิดประโยชนสูงสุดเนองจากโลกใบนี้คือบานของเรา การใชัทรัพยากร ธรรมชาติยอมเนองการทำลายบานของเรา หากเราตองใชัทรัพยากรธรรมชาติอยางประหยัดอยางมีเหตุผลและตามความจำเป็นโลกก็จะอยูกับเราไดนาน ดั่งนั้นเราจึงควรอนุรักษัธรรมชาติและใชัประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติใหันอยที่สุดใชัอยางมีเหตุผล และใหัไดประโยชน์คุมคามากที่สุด ถือว่าเป็นหน้าทีของทุกคนในโลกที่ตองรับผิตชอบรวมกัน

การอนุรักษันั้น มีหลักการอยุ ๓ ประการ คือ

(๑) ใชัอยางชาญฉลาด

(๒) ใชัอยางประหยัด

(๓) ฟื้นฟูสิ่งแวดลอม เพื่อใหัอยุในสภาพดีพอที่เราจะอาศัยอยุตอไปได โดยไมล่อแหลมหรือเสี่ยงตออันตรายที่อาจเกิดขึ้นไดทุกเมื่อในอนาคต

บทที่ ๔

แนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวล
จริยธรรมข้าราชการพลเรือนกรณีการเรียกร
การให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด

บทที่ ๔

แนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวล จริยธรรม ข้าราชการพลเรือน กรณีการเรียไ การให้หรือเรียกรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด

กรณีการเรียไ^{๑๒}

ปัจจุบันการเรียไมีรูปแบบที่หลากหลายและมีความซับซ้อนมากขึ้น แม้แต่หน่วยงานของรัฐหรือข้าราชการพลเรือนเองก็มีการเรียไเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือประโยชน์ของหน่วยงานของรัฐอยู่เสมอ เช่น การรับหรือบริจาคเงินหรือทรัพย์สินเพื่อประโยชน์สาธารณะ การทำนุบำรุงศาสนา การจัดสวัสดิการ การขอรับ การสนับสนุนหรือการช่วยบรรเทาทุกข์ในเหตุการณ์สำคัญ ซึ่งถือว่าเป็นการเสียสละ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การแบ่งปันช่วยเหลือเกื้อกูลกัน นับว่าเป็นวัฒนธรรมที่ดีงามของคนไทย แสดงออกถึงความมีน้ำใจ สอดคล้องกับค่านิยมไทย ๑๒ ประการ ตามนโยบายของคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ แต่ในขณะเดียวกันก็พบว่ามีกรณีการอาศัยค่านิยมและวัฒนธรรมที่ต่าง ๆ เหล่านี้แสวงหาผลประโยชน์ที่มีขอบ โดยทำการเรียไที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบแอบแฝงอยู่ ทำให้เกิดความไม่เป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เกิดการใช้อำนาจหน้าที่ของข้าราชการโดยมิชอบ นำไปสู่ความเสี่ยงในการเกิดปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบและก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ข้าราชการทั่วไป ซึ่งการกระทำดังกล่าวถือเป็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และเป็นความผิดทางวินัยได้

^{๑๒} หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๓.๗/ว ๑๑ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ : แนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน : กรณีการเรียไ

ก.พ. พิจารณาเห็นว่าเรื่องดังกล่าวมีประเด็นความเสี่ยงทางจริยธรรม เป็นการ สร้างทัศนคติที่ไม่ถูกต้อง ทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่บุคคลอื่นโดยไม่จำเป็น และเป็น ช่องทางหนึ่งที่น่าไปสู่การทุจริตประพตมิชอบขึ้นในวงราชการ จึงวางแนวทาง การส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน : กรณีการเรียไรร ภายใต้อกรอบของกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บังคับบัญชา และข้าราชการพลเรือนปฏิบัติตามนโยบายรัฐบาลด้านการส่งเสริม การบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาล และการป้องกันปราบปรามการทุจริตและ ประพตมิชอบในภาครัฐ

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อให้ข้าราชการพลเรือนปฏิบัติตนตามแนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติ ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนที่สอดคล้องกับกฎหมาย และระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียไรรอย่างเคร่งครัด

๑.๒ เพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี พร้อมทั้งกำกับดูแลข้าราชการพลเรือนในสังกัดให้ประพตปฏิบัติในกรณีการเรียไรร ได้อย่างถูกต้อง

๑.๓ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและลดความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางจริยธรรม ที่เกิดจากการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบของข้าราชการพลเรือน

๒. กลุ่มเป้าหมาย

แนวทางการปฏิบัตินี้ให้ครอบคลุมถึง หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บังคับบัญชา ข้าราชการพลเรือน พนักงานราชการ และลูกจ้างในสังกัดราชการพลเรือน ตามประมวล จริยธรรมข้าราชการพลเรือน

๓. แนวทางการปฏิบัติสำหรับข้าราชการพลเรือน : กรณีการเรียไ

๓.๑ ห้ามมิให้จัดให้มีการเรียไที่มีขอบด้วกฎหมายตามพระราชบัญญัติควบคุมการเรียไ พุทธศักราช ๒๔๘๗ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วการเรียไของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๙ มติคณะรัฐมนตรี และประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

๓.๒ ห้ามใช้หรือแสดงตำแหน่งหน้าที่ราชการให้ปรากฏในการดำเนินการเรียไ

๓.๓ ห้ามใช้อำนาจหน้าที่ในฐานะข้าราชการพลเรือน สั่ง ขอร้อง หรือบังคับให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือบุคคลอื่นช่วยทำการเรียไที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบขั้นตอนของกฎหมาย

๓.๔ ห้ามมิให้นำผลการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติของผู้ใต้บังคับบัญชา หรือบุคคลอื่นที่เกิดจากการเรียไมาประกอบการพิจารณาให้คุณให้โทษ หรือใช้ในการบริหารทรัพยากรบุคคล และไม่ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือบุคคลอื่น เกิดความเดือดร้อนหรือเกิดความอึดอัดใจ

๓.๕ ห้ามเรียไจากข้าราชการ พ่อค้าและประชาชนเพื่อซื้อของขวัญให้ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ หรือผู้บังคับบัญชา เนื่องในโอกาสต่าง ๆ เช่น ในวันเกิด วันขึ้นปีใหม่ การโยกย้าย เลื่อนตำแหน่ง การเลี้ยงรับรอง ข้าราชการผู้ใหญ่หรือผู้บังคับบัญชาที่ไปตรวจราชการ ฯลฯ หรือมอบในรูปของฝาก ของอภินันทนาการซึ่งมีราคาแพง และปราศจากเหตุตามปกติประเพณีนิยม หากประสงค์จะแสดงความยินดีหรือความปรารถนาดีควรใช้บัตรอวยพรหรือการลงนามในสมุดอวยพรแทน

๓.๖ ห้ามจัดกิจกรรมที่กำหนดให้มีการจำหน่ายบัตรหรือบริจาคเงินหรือทรัพย์สินที่มีการกำหนดมูลค่าที่แน่นอน เช่น การจำหน่ายบัตรเข้าชมการแสดง การจำหน่ายบัตรเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันกอล์ฟหรือกีฬาอื่น เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไหรือได้รับยกเว้นตามกฎหมาย

๓.๗ ห้ามใช้สัญลักษณ์ ตราสัญลักษณ์ หรือทรัพยากรของรัฐ เช่น บุคลากร ทรัพย์สิน และเวลาราชการดำเนินการเรียไ เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้รับอนุญาตหรือได้รับการยกเว้นตามกฎหมาย

๔. กลไกการส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน : กรณี การเรียไร

๔.๑ หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชา

- ต้องศึกษาและปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียไร ได้แก่ พระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร พุทธศักราช ๒๕๘๗ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไรหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๙ มติคณะรัฐมนตรี และประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และต้องดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี

- ต้องส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาประพฤติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย ในกรณีที่มีการรักษาวินัยของข้าราชการมิได้ดีขึ้น ผู้บังคับบัญชามีส่วนรับผิดชอบ เพราะมิได้เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย และมีได้ป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย ซึ่งผู้บังคับบัญชาอาจต้องรับผิดชอบทางวินัยด้วย (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๑๒ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๖)

๔.๒ คณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการ

- ให้คณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการสอดส่องดูแลให้ข้าราชการพลเรือนปฏิบัติตามแนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน กฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียไร และนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง พร้อมทั้งส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนพูดคุย หรือปรึกษาหารือถึงประเด็นความเสี่ยงของแต่ละส่วนราชการ เพื่อวางแนวทางการส่งเสริมและป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบจากกรณีการเรียไรที่อาจเกิดขึ้น

- ในกรณีที่ข้าราชการมีความเคลือบแคลงหรือสงสัยว่าเป็นการเรียไรที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรืออาจเป็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ให้ข้าราชการพลเรือนผู้นั้นยุติการกระทำดังกล่าวไว้ก่อนแล้วแจ้งให้ผู้บังคับบัญชา หัวหน้าส่วนราชการ และคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณาเมื่อคณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว จึงปฏิบัติตามนั้น

๔.๓ ก.พ.

เพื่อให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของ ก.พ. ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘ (๗) ที่บัญญัติให้ ก.พ. มีหน้าที่ กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการเพื่อรักษา ความเป็นธรรม และมาตรฐานด้านการบริหารงานบุคคล รวมทั้งตรวจสอบและติดตาม การปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ข้อ ๒๐ (๖) ที่กำหนดให้ ก.พ. มีหน้าที่ตอบข้อสงสัยหรือคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และข้อ ๒๑ กำหนดให้ในกรณีที่เป็นเรื่องสำคัญ และมีผลกระทบในวงกว้าง และยังไม่มีคำวินิจฉัยของ ก.พ. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน แล้วแต่กรณี คณะกรรมการจริยธรรมอาจส่งเรื่องให้ ก.พ. วินิจฉัยเพื่อกำหนดเป็น บรรทัดฐานในการปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้เพื่อควบคุม ดูแลแนวทางปฏิบัติดังกล่าวให้สอดคล้อง กับกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ ที่อาจเกิดขึ้นทางหนึ่งด้วย

๕. กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ พระราชบัญญัติควบคุมการเรียไร พุทธศักราช ๒๔๘๗

๕.๒ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔

๕.๓ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๙

๕.๔ ประกาศคณะกรรมการควบคุมการเรียไรหน่วยงานของรัฐ เรื่องการยกเว้น ให้หน่วยงานของรัฐทำการเรียไรได้โดยไม่ต้องขออนุมัติต่อคณะกรรมการควบคุมการ เรียไรของหน่วยงานของรัฐ หรือคณะกรรมการควบคุมการเรียไรจังหวัด ตามข้อ ๑๙ (๔) และ (๕) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๙

๕.๕ มติคณะรัฐมนตรี

๕.๕.๑ หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๓/ว ๙๔ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๓๒ เรื่อง การเรียโรของทางราชการ

๕.๕.๒ หนังสือสำนักบริหารของนายกรัฐมนตรี ด่วน ที่ นว ๑๐/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๒ มกราคม ๒๕๐๓ เรื่อง การเรียโรซื้อของขวัญให้ผู้บังคับบัญชา การเลี้ยงรับรองข้าราชการผู้ใหญ่ในการไปตรวจราชการ

๕.๕.๓ หนังสือกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร ที่ นว ๑๕/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๐๑ เรื่อง การตรวจราชการ

๕.๕.๔ หนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นว ๒๘๑/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๖ เรื่อง การเรียโรเงินซื้อของขวัญให้แก่ผู้บังคับบัญชาในโอกาสต่าง ๆ

๕.๕.๕ หนังสือกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นว ๑๗๓/๒๕๘๗ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๘๗ เรื่อง การเรียโร

๕.๖ ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

๕.๗ หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๑๒ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๖ เรื่อง การกำชับให้ผู้บังคับบัญชารักษาวินัยของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา

กรณีการให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด^{๓๓}

แม้ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ตลอดจนกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้กำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่ของรัฐไว้แล้ว แต่หากข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และไม่ให้ความสำคัญที่จะปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ซึ่งส่งผลให้เกิดความเสี่ยงในการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนในเรื่องการแสวงประโยชน์ที่มีขอบโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่อันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม และเป็นความผิดวินัยได้

ก.พ. พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บังคับบัญชา และข้าราชการได้มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด และเพื่อเป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมการทำงานที่ดี สร้างทัศนคติและความเข้าใจที่ถูกต้อง รักษาศักดิ์ศรีข้าราชการให้เป็นที่ยอมรับไว้วางใจแก่ประชาชน และสร้างภูมิคุ้มกันสำหรับข้าราชการจึงกำหนดแนวทางการส่งเสริมปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน : กรณีการให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดขึ้น

^{๓๓} หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๓๓.๗/ว ๑๑ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ : แนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน : กรณีการให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อให้ข้าราชการพลเรือนปฏิบัติตนตามแนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนที่สอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดของข้าราชการพลเรือนอย่างเคร่งครัด

๑.๒ เพื่อให้หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชากำกับดูแลข้าราชการในสังกัดให้ประพฤติปฏิบัติตนอย่างถูกต้องเกี่ยวกับการให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด และต้องดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี

๑.๓ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันและลดความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางจริยธรรมหรือช่องทางการประพฤติมิชอบหรือรับสินบนของข้าราชการ

๒. กลุ่มเป้าหมาย

แนวทางปฏิบัติให้ครอบคลุมถึงหัวหน้าส่วนราชการ ผู้บังคับบัญชา ข้าราชการตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

๓. แนวทางปฏิบัติสำหรับข้าราชการพลเรือน : กรณีการให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด

๓.๑ ข้าราชการต้องไม่ถามนำการให้ หรือรับของขวัญ ของที่ระลึก ของกำนัล หรือประโยชน์อื่นใด

๓.๒ ข้าราชการต้องไม่รับหรือไม่ให้เงินสด เช็ค พันธบัตร หุ้น ทองคำ อัญมณี อสังหาริมทรัพย์ หรือประโยชน์อื่นใด เช่น การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

๓.๓ ข้าราชการต้องไม่ยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดกับผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่

๓.๔ กรณีจำเป็นต้องรับหรือต้องให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา หรือตามปกติประเพณีนิยมหรือเพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ ความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล ก่อนให้หรือรับของขวัญ ของที่ระลึก ของกำนัลและหรือประโยชน์อื่นใด ต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่าได้ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว โดยสิ่งของหรือของขวัญ หรือประโยชน์อื่นใดที่รับหรือให้แก่กันนั้น ต้องมีมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท

๓.๕ การให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดในกรณียกเว้นหรือจำเป็นนั้น อาจเสี่ยงต่อความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ในปัจจุบันหรืออนาคตได้ และควรพึงระวังในการตีมูลค่าของของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดต่ำกว่าความเป็นจริง

๓.๖ ควรใช้บัตรอวยพร การลงนามในสมุดอวยพร หรือใช้บัตรแสดงความยินดี แทนการให้ของขวัญ เพื่อเป็นการป้องกันการฝ่าฝืนกฎ ระเบียบ อีกทั้งเพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างทัศนคติในการประหยัดให้แก่ข้าราชการ

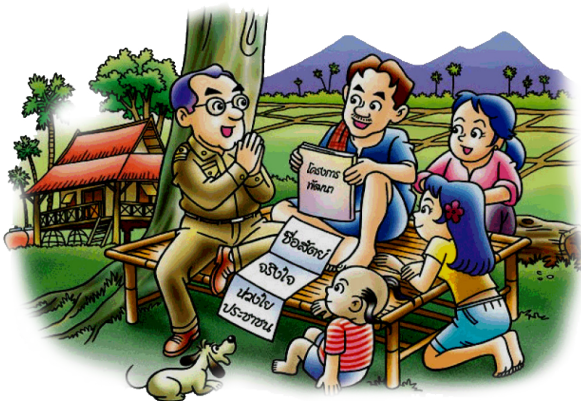
๔. กลไกการส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน : กรณี การให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด

๔.๑ หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชา

๔.๑.๑ ต้องศึกษาและปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดอย่างเคร่งครัด ได้แก่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๐ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๔) ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่รัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่รัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ และประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และต้องดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี

๔.๑.๒ ต้องส่งเสริมและจัดให้ข้าราชการได้รับการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ในการปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดรวมทั้งประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนอย่างทั่วถึง

๔.๑.๓ ให้ส่วนราชการกำหนดระเบียบภายในที่เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติเมื่อมีการให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด ภายใต้กรอบกฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ข้าราชการพลเรือนมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน

๔.๒ คณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการ

๔.๒.๑ ให้คณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการสอดส่องดูแลให้ข้าราชการพลเรือนปฏิบัติตามแนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน กฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด และนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

๔.๒.๒ ให้คณะกรรมการจริยธรรมและกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมประจำส่วนราชการรายงานการดำเนินงานเกี่ยวกับการรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดของข้าราชการให้หัวหน้าส่วนราชการและ ก.พ. ทราบภายในเดือนกันยายนของทุกปี

๔.๓ ก.พ.

เพื่อให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของ ก.พ. ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๘ (๗) ที่บัญญัติให้ ก.พ. มีหน้าที่ กำกับดูแล ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการพลเรือนในกระทรวงและกรม เพื่อรักษาความเป็นธรรมและมาตรฐานด้านการบริหารงานบุคคล รวมทั้งตรวจสอบและติดตามการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และอำนาจหน้าที่ของ ก.พ. ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ข้อ ๒๐ (๖) ที่กำหนดให้ ก.พ. มีหน้าที่ตอบข้อสงสัยหรือคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และข้อ ๒๑ ที่กำหนดให้ในกรณีที่เป็นเรื่องสำคัญและมีผลกระทบในวงกว้าง และยังไม่มีความวินิจฉัยของ ก.พ. หรือผู้ตรวจการแผ่นดินแล้วแต่กรณี คณะกรรมการจริยธรรมอาจส่งเรื่องให้ ก.พ. วินิจฉัยเพื่อกำหนดเป็นบรรทัดฐานในการปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ เพื่อควบคุม ดูแลแนวทางปฏิบัติดังกล่าวให้สอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอีกทั้งเป็นการป้องกันการทุจริตประพหุติมิชอบที่อาจเกิดขึ้นด้วย

๕. กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๐ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๔)

๕.๒ ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓

๕.๓ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ.๒๕๔๔

๕.๔ มติคณะรัฐมนตรี หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๔๒ ลงวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๔๔ เรื่อง การมอบของขวัญและการจัดงานในเทศกาลปีใหม่

๕.๕ ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

แนวทางการกรอกแบบรายงานการเรียโรและการรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด

*****

แนวทางการให้ข้อมูล

๑. โปรดให้ข้อมูลตามแบบรายงานการเรียโรและการรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด ตามแบบรายงานสิ่งที่ส่งมาด้วย ซึ่งแบ่งเป็น ๓ ส่วน ดังนี้
  - ๑.๑ กรณีเรียโร
  - ๑.๒ กรณีการรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด
  - ๑.๓ การดำเนินการตามแนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน
๒. ให้หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมและประธานคณะกรรมการจริยธรรมลงนาม
๓. เสนอหัวหน้าส่วนราชการและส่งไปยังสำนักงาน ก.พ. ✓

ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม สำนักงาน ก.พ.
๔๗/๑๑๑ ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

แบบรายงานการเรียไรและการรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด

กระทรวง..... กรม .....
ผู้รายงาน.....สังกัด.....เบอร์โทรศัพท์.....

ขอรายงานผลการดำเนินการป้องกันการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนตามแนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ดังนี้

๑. กรณีเรียไร

๑.๑ กรณีที่หน่วยงานดำเนินการเรียไร

คำอธิบาย กรอกข้อมูลกรณีการเรียไรโดยระบุจำนวนครั้งตามการดำเนินการ และกรอกข้อมูลการเรียไรที่พบมากที่สุด ๓ อันดับแรก

ประเภทการเรียไร	การดำเนินการ (ครั้ง)			รวม จำนวน (ครั้ง)
	ขออนุญาต จาก กคร.	ไม่ได้ขอ อนุญาตจาก กคร.	ได้รับ ยกเว้นตาม กฎหมาย	
๑) การเรียไรเพื่อประโยชน์ของหน่วยงาน กรณีพบมากที่สุด ๓ อันดับ (๑)..... (๒)..... (๓).....				
๒) การเรียไรเพื่อสาธารณประโยชน์ กรณีพบมากที่สุด ๓ อันดับ (๑)..... (๒)..... (๓).....				
๓) กรณีอื่น ๆ กรณีพบมากที่สุด ๓ อันดับ (๑)..... (๒)..... (๓).....				

หมายเหตุ : กคร. หมายถึง คณะกรรมการควบคุมการเรียไร

๑.๒ กรณีที่หน่วยงานเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องหรือให้ความร่วมมือกับบุคคล นิติบุคคล หรือหน่วยงานของรัฐอื่น

คำอธิบาย กรอกข้อมูลกรณีที่หน่วยงานของท่านเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องหรือให้ความร่วมมือกับบุคคล นิติบุคคล หรือหน่วยงานของรัฐอื่น โดยระบุจำนวนครั้งตามประเภทแหล่งของเงินหรือทรัพย์สินที่ใช้ และกรอกข้อมูลการเรียไรที่พบมากที่สุด ๓ อันดับแรก

ประเภทการเรียไร	แหล่งของเงินหรือทรัพย์สินที่ใช้ (ครั้ง)			
	สวัสดิการ	ข้าราชการ/ เจ้าหน้าที่รัฐ	ภาคเอกชน/ ประชาชน	อื่น ๆ
๑) การให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐ กรณีพบมากที่สุด ๓ อันดับ (๑)..... (๒)..... (๓).....	.....	.....	.....	.....
๒) การให้ความร่วมมือกับบุคคล กลุ่มบุคคล ชมรม สมาคม ฯลฯ กรณีพบมากที่สุด ๓ อันดับ (๑)..... (๒)..... (๓).....	.....	.....	.....	.....
๓) กรณีอื่น ๆ กรณีพบมากที่สุด ๓ อันดับ (๑)..... (๒)..... (๓).....	.....	.....	.....	.....

๒. กรณีการให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด

จำนวนของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดที่ได้รับ

➤ มูลค่าไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท		จำนวน	ครั้ง
ได้รับจาก	ภาครัฐ	จำนวน	ครั้ง
	ภาคเอกชน	จำนวน	ครั้ง
	ประชาชน	จำนวน	ครั้ง
	อื่น ๆ	จำนวน	ครั้ง
รับในนาม	หน่วยงาน	จำนวน	ครั้ง
	รายบุคคล	จำนวน	ครั้ง
โอกาสในการรับ	เทศกาลต่าง ๆ (เช่น ปีใหม่ สงกรานต์)	จำนวน	ครั้ง
	โอกาสสำคัญ (เช่น เกษียณอายุ/ยินดี/ขอบคุณ)	จำนวน	ครั้ง
	อื่น ๆ โปรดระบุ.....	จำนวน	ครั้ง
การดำเนินการ	ให้ยึดถือเป็นประโยชน์ส่วนบุคคล	จำนวน	ครั้ง
	ส่งคืนแก่ผู้ให้	จำนวน	ครั้ง
	ส่งมอบให้แก่หน่วยงาน	จำนวน	ครั้ง
	อื่น ๆ โปรดระบุ.....	จำนวน	ครั้ง

➤ มูลค่าเกิน ๓,๐๐๐ บาท		จำนวน	ครั้ง
ได้รับจาก	ภาครัฐ	จำนวน	ครั้ง
	ภาคเอกชน	จำนวน	ครั้ง
	ประชาชน	จำนวน	ครั้ง
	อื่น ๆ	จำนวน	ครั้ง
รับในนาม	หน่วยงาน	จำนวน	ครั้ง
	รายบุคคล	จำนวน	ครั้ง
โอกาสในการรับ	เทศกาลต่าง ๆ (เช่น ปีใหม่ สงกรานต์)	จำนวน	ครั้ง
	โอกาสสำคัญ (เช่น เกษียณอายุ/ยินดี/ขอบคุณ)	จำนวน	ครั้ง
	อื่น ๆ โปรดระบุ.....	จำนวน	ครั้ง
การดำเนินการ	ให้ยึดถือเป็นประโยชน์ส่วนบุคคล	จำนวน	ครั้ง
	ส่งคืนแก่ผู้ให้	จำนวน	ครั้ง
	ส่งมอบให้แก่หน่วยงาน	จำนวน	ครั้ง
	อื่น ๆ โปรดระบุ.....	จำนวน	ครั้ง

๓. การดำเนินการตามแนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

รายละเอียด	การเรียไร	การรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด
๓.๑ การดำเนินการของหน่วยงาน เช่น การกำหนดนโยบาย การกำหนด มาตรการป้องกัน การจัดทำคู่มือ แนวทางปฏิบัติ การให้คำปรึกษา แนะนำ ฯลฯ	(๑)..... (๒)..... (๓)..... (๔)..... (๕).....	(๑)..... (๒)..... (๓)..... (๔)..... (๕).....
๓.๒ ปัญหา อุปสรรคในการ ดำเนินการของหน่วยงาน	(๑)..... (๒)..... (๓)..... (๔)..... (๕).....	(๑)..... (๒)..... (๓)..... (๔)..... (๕).....
๓.๓ ข้อเสนอแนะแนวทาง การแก้ไขปัญหาของหน่วยงาน	(๑)..... (๒)..... (๓)..... (๔)..... (๕).....	(๑)..... (๒)..... (๓)..... (๔)..... (๕).....
๓.๔ ข้อเสนอแนะต่อสำนักงาน ก.พ.	(๑)..... (๒)..... (๓)..... (๔)..... (๕).....	(๑)..... (๒)..... (๓)..... (๔)..... (๕).....

ลงชื่อ.....

(.....)

หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม

ลงชื่อ.....

(.....)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรม

บทที่ ๕

ระบบการบังคับใช้ประกาศจริยธรรมข้าราชการ
พลเรือน สังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

บทที่ ๕

ระบบการบังคับใช้ประกาศจริยธรรมข้าราชการพลเรือน สังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

การฝ่าฝืนและโทษของการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน^{๓๔}

ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนได้กำหนดโทษและบทลงโทษของการฝ่าฝืนไว้ว่า “การฝ่าฝืนจริยธรรมข้าราชการพลเรือนตามความในหมวด ๒ ของประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ถือเป็นความผิดวินัยแล้วแต่กรณี” ตาม

- กฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗
- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ

วิธีการลงโทษคือ ผู้บังคับบัญชาอาจสั่งลงโทษทางวินัย ว่ากล่าวตักเตือน ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือ หรือสั่งให้ได้รับการพัฒนาตามที่เห็นสมควร

การฝ่าฝืนและโทษของการฝ่าฝืนประกาศจริยธรรมข้าราชการพลเรือนสังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยผู้ใดฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามจริยธรรมข้าราชการพลเรือนที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ถือเป็นความผิดวินัยแล้วแต่กรณี” ตาม

^{๓๔} ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ประกาศเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๒ (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒), ข้อ ๑๘ – ๑๙

- กฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗
- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ
ผู้บังคับบัญชาอาจสั่งลงโทษทางวินัย ว่ากล่าวตักเตือน ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือ
หรือสั่งให้ได้รับการพัฒนาตามที่เห็นสมควร

กระบวนการจัดการกรณีมีข้อสงสัยหรือทักท้วง ว่ามีการกระทำที่ขัดหรือฝ่าฝืนประกาศจริยธรรม

กระบวนการจัดการกรณีมีข้อสงสัยหรือทักท้วงว่ามีการกระทำ ขัดประกาศจริยธรรม

เมื่อมีผู้สงสัยหรือทักท้วงในเรื่องต่อไปนี้ ให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรม
พิจารณาวินิจฉัย คือ

๑. กรณีที่มีข้อสงสัยหรือมีผู้ทักท้วงว่าการกระทำใด ๆ ของข้าราชการขัดประมวล
จริยธรรม ข้าราชการต้องไม่กระทำการดังกล่าว หรือหากกำลังกระทำการดังกล่าวแล้ว
ต้องหยุดการกระทำนั้น และส่งเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรมพิจารณาวินิจฉัย ในกรณี
ที่คณะกรรมการวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดประมวลจริยธรรม ข้าราชการจะกระทำการ
นั้นไม่ได้ ทั้งนี้ตามประกาศจริยธรรมฯ ข้อ ๑ (๑)

๒. กรณีมีความเคลือบแคลงหรือสงสัยว่าข้าราชการกระทำใดหรือดำรงตำแหน่ง
หรือปฏิบัติการใดในฐานะส่วนตัวจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบของ
หน้าที่ ให้ข้าราชการยุติการกระทำดังกล่าวไว้ก่อนแล้วแจ้งให้ผู้บังคับบัญชา หัวหน้า
ส่วนราชการและคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา เมื่อคณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัย
เป็นประการใดแล้ว จึงปฏิบัติตามนั้น ทั้งนี้ ตามประกาศจริยธรรมฯ ข้อ ๓ (๓)

๓. กรณีมีข้อสงสัยหรือมีข้อทักท้วงว่า ข้าราชการกระทำการใดไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือมติ ค.ร.ม. ที่ชอบด้วยกฎหมาย ข้าราชการต้องแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการและคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณาและจะดำเนินการต่อไปได้ต่อเมื่อได้ขอยุติจากหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่แล้ว ทั้งนี้ ตามประกาศจริยธรรมฯ ข้อ ๕ (๑)

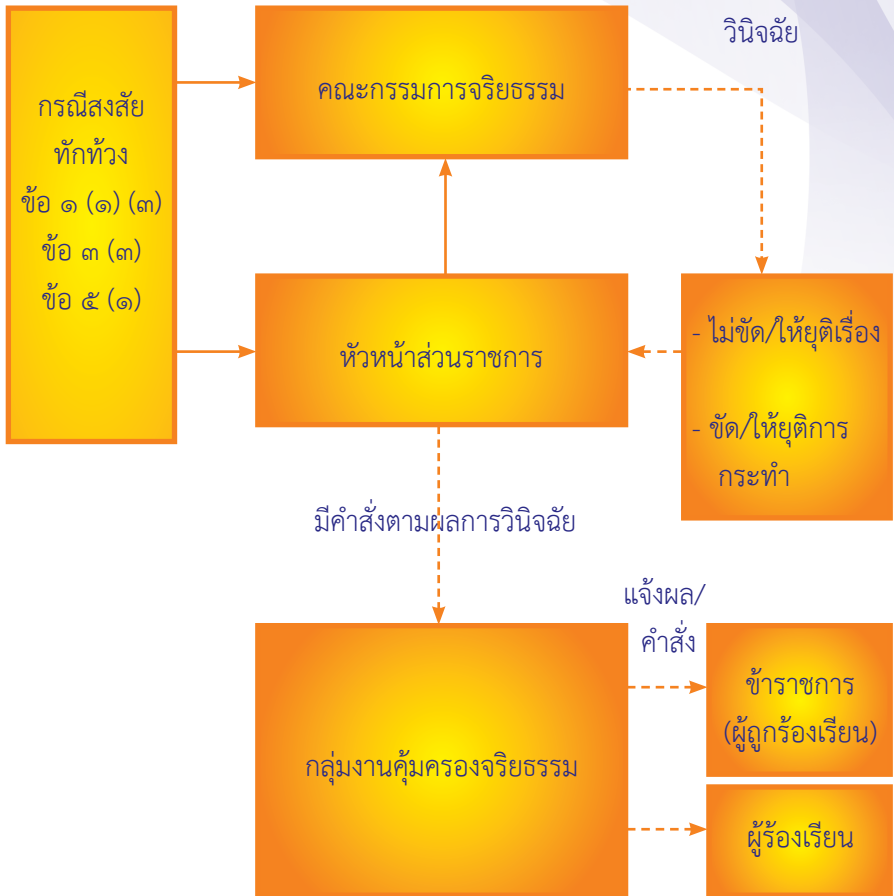
๔. กรณีข้าราชการดำรงตำแหน่งทั้งที่ได้รับค่าตอบแทนและไม่ได้รับค่าตอบแทน ในนิติบุคคลซึ่งมิใช่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน ราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐ และกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ ต้องรายงานต่อหัวหน้าส่วนราชการและคณะกรรมการจริยธรรม ในกรณีที่การดำรงตำแหน่งนั้น อาจขัดแย้งกับการปฏิบัติหน้าที่ หรืออาจทำให้การปฏิบัติหน้าที่หรืออาจทำให้การปฏิบัติหน้าที่เสียหาย ตามประกาศจริยธรรมฯ ข้อ ๑ (๓) เพื่อให้คณะกรรมการจริยธรรมพิจารณาวินิจฉัย

การเสนอเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรมพิจารณาในกรณีดังกล่าวข้างต้น เป็นหน้าที่ของหัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม ในฐานะเลขานุการของคณะกรรมการจริยธรรม ในการประมวลเรื่องสรุปข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และความเห็น เสนอให้คณะกรรมการจริยธรรมพิจารณาวินิจฉัยเมื่อคณะกรรมการจริยธรรมหรือหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ได้พิจารณาวินิจฉัยเสร็จเป็นข้อยุติแล้ว หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมก็ต้องแจ้งให้ข้าราชการทราบ และควรเสนอหัวหน้าส่วนราชการพิจารณาแจ้งให้ข้าราชการในส่วนราชการนั้นทราบโดยทั่วกันด้วย

ทั้งนี้ ตามแผนภูมิกระบวนการดำเนินการกรณีสงสัย/ทักท้วงว่าการกระทำการขัดประกาศจริยธรรม

กระบวนการจัดการกรณีมีข้อสงสัยหรือทักท้วง
ว่ามีการกระทำที่ขัดหรือฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม

กระบวนการจัดการกรณีมีการฝ่าฝืนประกาศจริยธรรม

เมื่อมีการรายงานจากข้าราชการที่รู้หรือพบเห็น หรือร้องเรียนว่าข้าราชการกระทำการฝ่าฝืนจริยธรรม มายังคณะกรรมการจริยธรรม หัวหน้าส่วนราชการ หรือกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม ให้คณะกรรมการจริยธรรม หัวหน้าส่วนราชการ หรือกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม ดำเนินการดังนี้

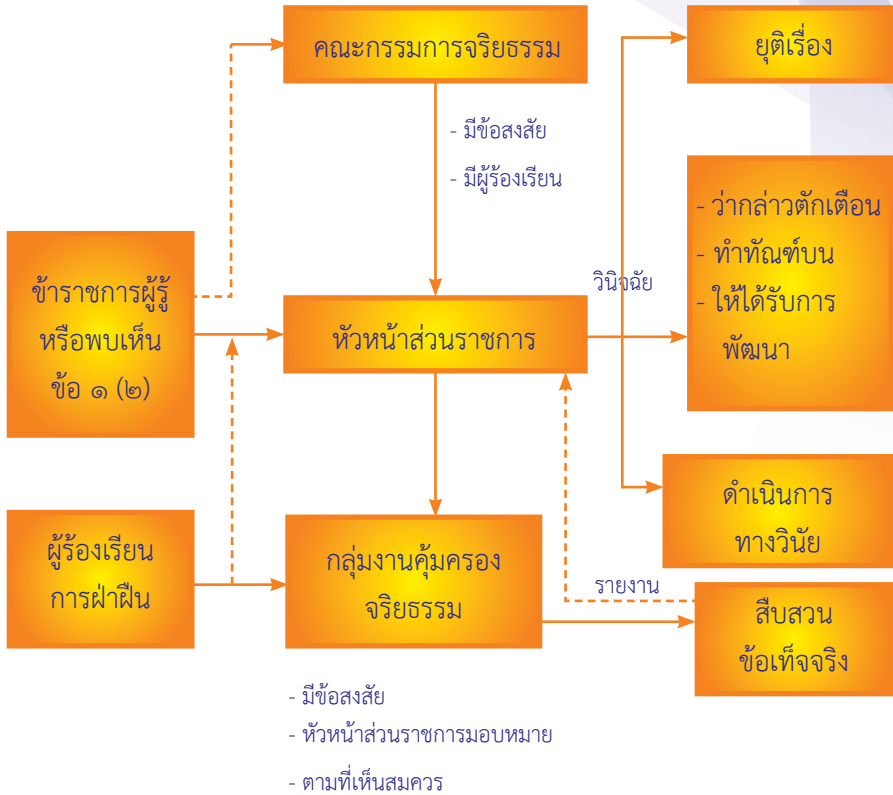
๑. กรณีคณะกรรมการจริยธรรมสอดคล้องดูแลการปฏิบัติตามประกาศจริยธรรมแล้ว มีข้อสงสัยหรือมีข้อร้องเรียนว่ามีการฝ่าฝืนจริยธรรม ให้ส่งเรื่องให้หัวหน้าส่วนราชการ เพื่อดำเนินการต่อไปโดยเร็ว หัวหน้าส่วนราชการก็ต้องมอบหมายให้กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริง (ประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๑๗ (๒))

๒. กรณีมีการรายงานการฝ่าฝืน หรือร้องเรียนการฝ่าฝืนมายังหัวหน้าส่วนราชการ หรือคณะกรรมการจริยธรรม ให้กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริง แล้วรายงานต่อหัวหน้าส่วนราชการเพื่อพิจารณา ต่อไป (ประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๑๗ (๒))

๓. กรณีมีผู้ร้องขอให้พิจารณา กรณีมีการฝ่าฝืนจริยธรรมต่อกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม หรือหัวหน้าส่วนราชการมอบหมาย กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมต้องดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริง (ประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๑๗ (๒))

ทั้งนี้ ตามแผนภูมิกระบวนการดำเนินการกรณีฝ่าฝืนประกาศจริยธรรม

กระบวนการดำเนินการกรณีฝ่าฝืนประกาศจริยธรรม

บรรณานุกรม

หนังสือทั่วไป

สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๔). คู่มือการส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมข้าราชการพลเรือนสำหรับข้าราชการ.

สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๔). คู่มือการพัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมข้าราชการพลเรือน สำหรับคณะกรรมการจริยธรรม.

กระทรวงยุติธรรม (๒๕๕๘). คู่มือแนวทางการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม.

หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๓.๗/ว ๑๑ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗. แนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน.

แผ่นพับ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน. คุณธรรม จริยธรรมพื้นฐานในสังคมไทย ๕ ประการ.

สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๔). กรณียตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน.

กฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ประกาศเมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๒ (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒)

ประกาศสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เรื่อง จริยธรรมข้าราชการพลเรือน สังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย ประกาศเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๙

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

จรรยาพร ธรณินทร์. ความหมายและหลักการของคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และธรรมมาภิบาล. <http://www.charuaypontorranin.com/index.php?lay=show&Id=๕๓๗๕๘๓๑&Ntype=๖>

ภาคผนวก

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

คำปรารภ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๕ กำหนดให้มาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภทให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมที่กำหนดขึ้น โดยจะต้องมีกลไกและระบบในการดำเนินงาน เพื่อให้การบังคับใช้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดขั้นตอนการลงโทษตามความร้ายแรงแห่งการกระทำ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดทางวินัย

ก.พ. ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนได้พิจารณาโดยถี่ถ้วนแล้วเห็นว่า ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนทุกตำแหน่งมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติเพื่อให้ราชการแผ่นดินในส่วนที่ตนรับผิดชอบเกิดประโยชน์สูงสุดแก่สังคม ดังนั้น การใช้อำนาจเพื่อให้หน้าที่ที่ตนรับผิดชอบดูแลข้าราชการพลเรือนทั้งปวงจึงต้องมีคุณธรรม ซึ่งเป็นการอันพึงทำ เพราะนำประโยชน์ให้เกิดแก่ส่วนรวมและตนเอง และศีลธรรมซึ่งเป็นการอันพึงเว้น เพราะเป็นโทษแก่ส่วนรวมและตนเอง ประกอบกันขึ้นเป็นจริยธรรมข้าราชการพลเรือนอันเป็นความประพฤติที่ดีงาม สัมกับความเป็นข้าราชการ

อนึ่ง มาตรา ๒๘๐ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่เสนอแนะหรือให้คำแนะนำในการจัดทำหรือปรับปรุงประมวลจริยธรรมตามมาตรา ๒๑๕ และส่งเสริมให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีจิตสำนึกในด้านจริยธรรม รวมทั้งมีหน้าที่รายงานการกระทำที่มีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมเพื่อให้ผู้ที่รับผิดชอบในการบังคับการให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมตามมาตรา ๒๑๕

ดังนั้น บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนทุกตำแหน่งจึงมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติ มีความเป็นกลางทางการเมือง อำนวยความสะดวก และให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล โดยจะต้องยึดมั่นในคำนิยามหลักของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๕ ประการของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ดังนี้

- (๑) การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
- (๒) การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบ
- (๓) การยึดถือประโยชน์ของประเทศไทยเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- (๔) การยื่นหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย
- (๕) การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ
- (๖) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
- (๗) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้
- (๘) การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๙) การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

เพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรา ๒๑๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบคำนิยามหลักสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันผู้ตรวจการแผ่นดินได้ให้คำแนะนำให้หน่วยงานทั้งหลายถือปฏิบัติ ก.พ. โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจึงกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมขึ้นเป็นประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน เพื่อให้ข้าราชการทั้งหลายเกิดสำนึกถึงซึ่งและเที่ยงธรรมในหน้าที่ ผดุงเกียรติและศักดิ์ศรีข้าราชการควรแก่ความไว้วางใจและเชื่อมั่นของปวงชน และดำรงตนตั้งมั่นเป็นแบบอย่างที่ดีงาม สมกับความเป็นข้าราชการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นตัวอย่างแห่งธรรมจรรยาอันสูงสุดเพื่อใช้บังคับเป็นมาตรฐานกลางไว้ ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันครบเก้าสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๒ ในประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้

“ประมวลจริยธรรม” หมายความว่า ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ฉบับนี้

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือน พนักงานราชการ และลูกจ้างในสังกัดราชการพลเรือน

“หัวหน้าส่วนราชการ” หมายความว่า รวมถึงผู้ว่าราชการจังหวัดในกรณีที่เป็นข้าราชการส่วนภูมิภาค
 “คณะกรรมการจริยธรรม” หมายความว่า คณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการ
 “ของขวัญ” หมายความว่า ของขวัญตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
 และปราบปรามการทุจริตหรือกฎหมายเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์
 ส่วนรวม

หมวด ๒

จริยธรรมข้าราชการพลเรือน

ข้อ ๓ ข้าราชการต้องยึดมั่นในจริยธรรมและยื่นหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นธรรม
 โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างตรงไปตรงมา และไม่กระทำการเลียงประมว
 จริยธรรมนี้ ในกรณีที่มีข้อสงสัยหรือมีผู้ทักท้วงว่าการกระทำใดของข้าราชการอาจขัดประมว
 จริยธรรม ข้าราชการต้องไม่กระทำการดังกล่าว หรือหากกำลังกระทำการดังกล่าว ต้องหยุดกระทำการ
 และส่งเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรมพิจารณาวินิจฉัย ในกรณีที่คณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัยว่า
 การกระทำนั้นขัดประมวจริยธรรม ข้าราชการจะกระทำนั้นมิได้

(๒) เมื่อรู้หรือพบเห็นการฝ่าฝืนประมวจริยธรรมนี้ ข้าราชการมีหน้าที่ต้องรายงาน
 การฝ่าฝืนดังกล่าวพร้อมพยานหลักฐาน (หากมี) ต่อหัวหน้าส่วนราชการและหรือคณะกรรมการ
 จริยธรรมโดยพลัน

ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้ฝ่าฝืนจริยธรรมต้องรายงานต่อปลัดกระทรวง หรือผู้บังคับ
 บัญชาเหนือชั้นขึ้นไปของหัวหน้าส่วนราชการนั้นแล้วแต่กรณี และหรือคณะกรรมการจริยธรรม

(๓) ต้องรายงานการดำรงตำแหน่งทั้งที่ได้รับค่าตอบแทนและไม่ได้รับค่าตอบแทนใน
 นิติบุคคลซึ่งมิใช่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน ราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐ
 และกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ ต่อหัวหน้าส่วนราชการและคณะกรรมการจริยธรรม ในกรณีที่การดำรง
 ตำแหน่งนั้น ๆ อาจขัดแย้งกับการปฏิบัติหน้าที่หรืออาจทำให้การปฏิบัติหน้าที่เสียหาย

ความในข้อนี้ให้ใช้บังคับกับการเป็นลูกจ้าง การรับจ้างทำของ การเป็นตัวแทน การเป็นนายหน้า
 และการมีนิติสัมพันธ์อื่นในทำนองเดียวกันด้วย

(๔) ในกรณีที่ข้าราชการเข้าร่วมประชุมและพบว่ามีการกระทำซึ่งมีลักษณะตาม (๒) ของข้อนี้ หรือมีการเสนอเรื่อง ซึ่งมีลักษณะตาม (๒) ของข้อนี้ผ่านข้าราชการ ข้าราชการมีหน้าที่ต้องคัดค้าน การกระทำดังกล่าว และบันทึกการคัดค้านของตนไว้ในรายงานการประชุมหรือในเรื่องนั้น แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔ ข้าราชการต้องมีจิตสำนึกที่ดีและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เสียสละ ปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) อุทิศตนให้กับการปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความรอบคอบระมัดระวัง และเต็มกำลัง ความสามารถที่มีอยู่ ในกรณีที่ต้องไปปฏิบัติงานอื่นของรัฐด้วย จะต้องไม่ทำให้งานในหน้าที่เสียหาย

(๒) ละเว้นจากการกระทำทั้งปวงที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อตำแหน่งหน้าที่ของตน หรือของข้าราชการอื่น ไม่ก้าวท้าวหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการอื่นโดยมิชอบ

(๓) ใช้ดุลพินิจและตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรู้ ความสามารถ เชิงที่ปฏิบัติ ในวิชาชีพ ตรงไปตรงมา ปราศจากอคติส่วนตัว ตามข้อมูลพยานหลักฐานและความเหมาะสม ของแต่ละกรณี

(๔) เมื่อเกิดความผิดพลาดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ ต้องรีบแก้ไขให้ถูกต้อง และแจ้งให้ หัวหน้าส่วนราชการทราบโดยพลัน

(๕) ไม่ขัดขวางการตรวจสอบของหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบตามกฎหมายหรือประชาชน ต้องให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบตามกฎหมายหรือประชาชนในการตรวจสอบ โดยให้ข้อมูลที่แท้จริงและครบถ้วน เมื่อได้รับคำร้องขอในการตรวจสอบ

(๖) ไม่สั่งราชการด้วยวาจาในเรื่องที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ ในกรณีที่สั่ง ราชการด้วยวาจาในเรื่องดังกล่าว ให้ผู้ได้บังคับบัญชาบันทึกเรื่องเป็นลายลักษณ์อักษรตามคำสั่ง เพื่อให้ผู้สั่งพิจารณาสั่งการต่อไป

ข้อ ๕ ข้าราชการต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่ และยึดถือประโยชน์ ส่วนรวมของประเทศชาติ เหนือกว่าประโยชน์ส่วนตัว โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ตนมีต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่เนื่อง พรรคพวก เพื่อนฝูง หรือผู้มีบุญคุณส่วนตัว มาประกอบการใช้ดุลพินิจให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลนั้น หรือปฏิบัติ ต่อบุคคลนั้นต่างจากบุคคลอื่นเพราะชอบหรือชัง

(๒) ไม่ใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกของ ทางราชการไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย

(๓) ไม่กระทำการใด หรือดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติภารกิจในฐานะส่วนตัว ซึ่งก่อให้เกิดความเคลือบแคลงหรือสงสัยว่าจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน้าที่

ในกรณีมีความเคลือบแคลงหรือสงสัย ให้ข้าราชการผู้นั้นยุติการกระทำดังกล่าวไว้ก่อนแล้วแจ้งให้ผู้บังคับบัญชา หัวหน้าส่วนราชการ และคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา เมื่อคณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัยเป็นประการใดแล้วจึงปฏิบัติตามนั้น

(๔) ในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบในหน่วยงาน โดยตรงหรือหน้าที่อื่นในราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐ ข้าราชการต้องยึดถือประโยชน์ของทางราชการเป็นหลัก ในกรณีที่มีความขัดแย้งระหว่างประโยชน์ของทางราชการ หรือประโยชน์ส่วนรวมกับประโยชน์ส่วนตัวหรือส่วนกลุ่ม อันจำเป็นต้องวินิจฉัยหรือชี้ขาด ต้องยึดประโยชน์ของทางราชการ และประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

ข้อ ๖ ข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงหาประโยชน์ที่มีขอบโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ และไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตัวและประโยชน์ส่วนรวม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่เรียก รับ หรือยอมจะรับ หรือยอมให้ผู้อื่นเรียก รับ หรือยอมจะรับซึ่งของขวัญ แทนตนหรือญาติของตน ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เป็นการให้โดยธรรมจรรยา หรือเป็นการให้ตามประเพณีหรือให้แก่บุคคลทั่วไป

(๒) ไม่ใช้ตำแหน่ง หรือกระทำการที่เป็นคุณ หรือเป็นโทษแก่บุคคลใด เพราะมีอคติ

(๓) ไม่เสนอ หรืออนุมัติโครงการ การดำเนินการ หรือการดำเนินกิจกรรมหรือสัญญา ซึ่งตนเองหรือบุคคลอื่นจะได้ประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายหรือประมวลจริยธรรมนี้

ข้อ ๗ ข้าราชการต้องเคารพและปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายอย่างตรงไปตรงมา โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่ละเมิดรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่ชอบด้วยกฎหมาย ในกรณีมีข้อสงสัย หรือมีข้อทักท้วงว่าการกระทำไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่ชอบด้วยกฎหมาย ข้าราชการต้องแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการและคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา และจะดำเนินการต่อไปได้ต่อเมื่อได้ข้อมูลจากหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่แล้ว

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าคำสั่งผู้บังคับบัญชา หรือการดำเนินการใดที่ตนมีส่วนเกี่ยวข้อง ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ต้องทักท้วงเป็นลายลักษณ์อักษรไว้

(๓) ในกรณีที่เห็นว่ามติคณะรัฐมนตรีไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต้องทำเรื่องเสนอให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณา และส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการให้ได้ข้อยุติทางกฎหมายต่อไป

(๔) ไม่เลี้ยงกฎหมาย ใช้หรือแนะนำให้ใช้ช่องว่างของกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น และต้องเร่งแก้ไขช่องว่างดังกล่าวโดยเร็ว

(๕) ไม่ยอมให้บุคคลอื่นอาศัยชื่อตนเองถือครองทรัพย์สิน สิทธิ หรือประโยชน์อันใดแทนบุคคลอื่นอันเป็นการเลี้ยงกฎหมาย หรือใช้ชื่อบุคคลอื่นถือครองสิ่งดังกล่าวแทนตนเพื่อปกปิดทรัพย์สินของตน

(๖) เมื่อทราบว่ามีกรณีละเมิด หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายในส่วนราชการของตน หัวหน้าส่วนราชการต้องดำเนินการที่จำเป็น เพื่อให้เกิดการเคารพกฎหมายขึ้นโดยเร็ว

(๗) เมื่อได้รับคำร้อง หรือคำแนะนำจากผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือหน่วยงานอื่นว่ากฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการของตน สร้างภาระเกินสมควรแก่ประชาชน หรือสร้างความไม่เป็นธรรมให้เกิดขึ้น ต้องดำเนินการทบทวนกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับดังกล่าวโดยเร็ว

ข้อ ๘ ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เป็นกลางทางการเมือง ให้บริการแก่ประชาชนโดยมีธรรมาภิบาลและไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่ให้สุจริต โดยไม่หลีกเลี่ยง ละเลย หรือละเว้นการใช้อำนาจเกินกว่าที่มีอยู่ตามกฎหมาย

(๒) ปฏิบัติหน้าที่ หรือดำเนินการอื่น โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของบุคคล ไม่กระทำการให้กระเทยสิทธิเสรีภาพของบุคคลหรือก่อภาวะหรือหน้าที่ให้บุคคลโดยไม่มีอำนาจตามกฎหมาย

(๓) ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนโดยมีธรรมาภิบาล ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลผู้มาติดต่อโดยไม่เป็นธรรมในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เว้นแต่จะดำเนินการตามมาตรการที่รัฐกำหนดขึ้น เพื่อขจัดอุปสรรค หรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้ เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเป็นการเลือกปฏิบัติที่มีเหตุผล เป็นธรรม และเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป

(๔) ละเว้นการให้สัมภาษณ์ การอภิปราย การแสดงปาฐกถา การบรรยาย หรือการวิพากษ์วิจารณ์อันกระทบต่อความเป็นกลางทางการเมือง เว้นแต่เป็นการแสดงความเห็นทางวิชาการตามหลักวิชา

(๕) ไม่เอื้อประโยชน์เป็นพิเศษให้แก่ญาติพี่น้อง พรรคพวก เพื่อนฝูงหรือผู้มีบุญคุณและต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมไม่เห็นแก่หน้าผู้ใด

(๖) ไม่ลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็นของตนเองโดยมิได้ระบุแหล่งที่มา

ข้อ ๕ ข้าราชการต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการอย่างเคร่งครัดและรวดเร็ว ไม่ล่าช้าเวลาให้เนิ่นช้าและใช้ข้อมูลข่าวสารที่ได้มาจากการดำเนินงานเพื่อการในหน้าที่และให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันการณ์ และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริงโดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่ใช้ข้อมูลที่ได้มาจากการดำเนินงานไปเพื่อการอื่น อันไม่ใช่การปฏิบัติหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตนเองหรือบุคคลอื่น

(๒) ชี้แจง แสดงเหตุผลที่แท้จริงอย่างครบถ้วนในกรณีที่กระทำการอันกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพบุคคลอื่น ไม่อนุญาติ หรือไม่อนุวัติตามคำขอของบุคคล หรือเมื่อบุคคลร้องขอตามกฎหมาย เว้นแต่การอันคณะกรรมการวิधिปฏิบัติราชการทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิधिปฏิบัติราชการทางปกครองได้กำหนดยกเว้นไว้ ทั้งนี้ จะต้องดำเนินการภายในสิบห้าวันทำการ นับแต่กระทำการดังกล่าวหรือได้รับการร้องขอ

ข้อ ๑๐ ข้าราชการต้องมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษาคุณภาพและมาตรฐานแห่งวิชาชีพโดยเคร่งครัด โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ปฏิบัติงานโดยมุ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานให้เกิดผลดีที่สุดจนเต็มกำลังความสามารถ

(๒) ใช้งบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิและประโยชน์ที่ทางราชการจัดให้ ด้วยความประหยัดคุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย

(๓) ใช้ความรู้ความสามารถ ความระมักระวังในการปฏิบัติหน้าที่ ตามคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพโดยเคร่งครัด

ข้อ ๑๑ ข้าราชการต้องยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่แสดงการต่อต้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือสนับสนุนให้นำการปกครองในระบอบอื่นที่ไม่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมาใช้ในประเทศไทย

(๒) จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และไม่ละเมิดองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี และพระราชทายาทไม่ว่าทางกาย หรือทางวาจา

ข้อ ๑๒ ข้าราชการต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตน รักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของราชการโดยรวม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่ละเมิดหลักสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา และประเพณี ในกรณีที่มีข้อขัดแย้งระหว่างประมวลจริยธรรมนี้กับหลักสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา หรือประเพณี ข้าราชการต้องเสนอเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรมพิจารณาวินิจฉัย

(๒) หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาในส่วนราชการทุกระดับชั้นต้องปกครองผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาด้วยความเที่ยงธรรม โดยไม่เห็นแก่ความสัมพันธ์หรือบุญคุณส่วนตัว และควบคุมให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมโดยเคร่งครัด

(๓) หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาในส่วนราชการทุกระดับชั้นต้องสนับสนุนส่งเสริมและยกย่องผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่มีความซื่อสัตย์ มีผลงานดีเด่น มีความรู้ความสามารถ และขยันขันแข็ง ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง และยึดมั่นในระบบคุณธรรม

(๔) ไม่กระทำการใดอันอาจนำความเสื่อมเสียและไม่ไว้วางใจให้เกิดแก่ส่วนราชการหรือราชการโดยรวม

หมวด ๓

กลไกและระบบการบังคับใช้ประมวลจริยธรรม

ส่วนที่ ๑

องค์กรคุ้มครองจริยธรรม

ข้อ ๑๓ ก.พ. มีหน้าที่ควบคุมกำกับให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างทั่วถึงและจริงจัง โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) วางระเบียบเพื่อกำหนดการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การใช้บังคับประมวลจริยธรรม

(๒) คຸ້ມครອງและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของคณะกรรมการจริยธรรมและกลุ่มงานคຸ້ມครອງจริยธรรม

(๓) คຸ້ມครອງข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมามิให้ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมต่อข้าราชการผู้นั้น

(๔) เผยแพร่และปลูกฝังจริยธรรมให้เป็นที่รับทราบอย่างกว้างขวางทั้งในหมู่ข้าราชการและประชาชน

(๕) ส่งเสริมและยกย่องส่วนราชการ หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บังคับบัญชา และข้าราชการที่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างจริงจัง

(๖) ติดตาม สอดส่องการใช้บังคับ และการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ ในกรณีมีการฝ่าฝืนจริยธรรมและยังไม่มีกรณาดำเนินการใด ก.พ.อาจมีมติให้หัวหน้าส่วนราชการของข้าราชการผู้ฝ่าฝืนปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมได้

(๗) ประสานงานกับผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อให้การปฏิบัติตามค่านิยมหลักสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนประมวลจริยธรรมนี้มีผลใช้บังคับอย่างจริงจัง มีประสิทธิภาพและทั่วถึง

(๘) ประเมินผลการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ ของหัวหน้าส่วนราชการ คณะกรรมการจริยธรรม และข้าราชการทั้งปวง และจัดทำรายงานประจำปีเสนอคณะรัฐมนตรี และผู้ตรวจการแผ่นดิน แล้วเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ

(๙) ติความ และวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาอันเกิดจากประมวลจริยธรรมนี้

(๑๐) ประมวลการติความและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาอันเกิดจากการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้ทุกปี และเผยแพร่ให้ข้าราชการทราบเพื่อช้ดถือและเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

(๑๑) ทบทวนว่าสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลจริยธรรมนี้หรือไม่ทุกสี่ปี

(๑๒) ดำเนินการอื่นตามประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่จะตกลงกับผู้ตรวจการแผ่นดิน

ข้อ ๑๔ ให้ ก.พ. โดยข้อเสนอของหัวหน้าส่วนราชการ แต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการขึ้น เพื่อควบคุม กำกับให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้

คณะกรรมการจริยธรรมประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการเสนอจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกผู้มีความซื่อสัตย์เป็นประจักษ์โดยได้รับความเห็นชอบจาก ก.พ.

(๒) กรรมการผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารหรือประเภทอำนวยการเลือกกันเอง ให้เหลือสองคน

(๓) กรรมการสองคนซึ่งเป็นข้าราชการในส่วนราชการที่ได้รับคัดเลือกจากข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้างของส่วนราชการนั้น ตามวิธีการดำเนินการที่แต่ละส่วนราชการเห็นสมควร

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสองคน ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการและรองหัวหน้าส่วนราชการร่วมกันเสนอ

ให้หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมเป็นเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรม

กรรมการจริยธรรมต้องไม่เคยถูกลงโทษทางวินัย และเป็นผู้มีเกียรติ เป็นที่ยอมรับของส่วนราชการนั้น

ข้อ ๑๕ คณะกรรมการจริยธรรมมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ควบคุม กำกับ ส่งเสริมและให้คำแนะนำในการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้ในส่วนราชการ

(๒) สอดส่องดูแลให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมในส่วนราชการ ในกรณีที่มีข้อสงสัย หรือมีข้อร้องเรียนว่ามีการฝ่าฝืนจริยธรรม ให้ส่งเรื่องให้หัวหน้าส่วนราชการเพื่อปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้โดยเร็ว

(๓) พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาอันเกิดจากการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้ในส่วนราชการ เมื่อได้วินิจฉัยแล้วให้ส่งคำวินิจฉัยให้ ก.พ. โดยพลัน ถ้า ก.พ. มิได้วินิจฉัยเป็นอย่างอื่นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ ก.พ. รับเรื่อง ให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมเป็นที่สุด

(๔) ส่งเรื่องให้ ก.พ. พิจารณาวินิจฉัยในกรณีเห็นว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องสำคัญหรือมีผลกระทบต่อวงกว้างหลายส่วนราชการ และยังไม่มีความวินิจฉัยของ ก.พ. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๕) คุ้มครองและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมของส่วนราชการ

(๖) คุ้มครองข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมา มิให้ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมต่อข้าราชการผู้นั้น

(๗) เสนอผลการประเมินการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ของหัวหน้าส่วนราชการต่อ ก.พ. และประเมินผลการปฏิบัติงานของกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมของส่วนราชการเพื่อเสนอหัวหน้าส่วนราชการเพื่อประกอบการเลื่อนเงินเดือน หรือเลื่อนตำแหน่งข้าราชการในกลุ่มงาน

(๘) เสนอแนะการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลจริยธรรมนี้ หรือการอื่นที่เห็นสมควรต่อ ก.พ.

(๙) ดำเนินการอื่นตามประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่ ก.พ. มอบหมาย

การประชุมคณะกรรมการจริยธรรมให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง มาใช้บังคับ

ข้อ ๑๖ หัวหน้าส่วนราชการ และผู้บริหารส่วนราชการตั้งแต่ผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหาร ประเภทอำนวยการ หรือดำรงตำแหน่งประเภทอื่นที่ทำหน้าที่เป็นผู้บังคับบัญชาที่มีหน้าที่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ และประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ควบคุมให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ สนับสนุนส่งเสริมผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่มีความซื่อสัตย์ มีผลงานและความรู้ความสามารถ และปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) คุ้มครองและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมของส่วนราชการ

(๒) คุ้มครองข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้โดยตรงไปตรงมา มิให้ถูกกลั่นแกล้งหรือถูกใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารส่วนราชการตั้งแต่ประเภทอำนวยการขึ้นไป ถูกข้าราชการผู้ใดกล่าวหาว่าไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ ข้าราชการผู้ถูกกล่าวหาว่าไม่อาจดำเนินการเกี่ยวกับการออกคำสั่งแต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนเงินเดือน แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงหรือคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย หรือการดำเนินการใดที่เป็นผลร้ายหรือกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของข้าราชการผู้กล่าวหาว่าไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ จะกระทำได้เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการแล้ว

(๓) ส่งเสริมและเผยแพร่การปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างสม่ำเสมอ

(๔) ติดตามสอดส่องให้ข้าราชการในส่วนราชการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ อย่างเคร่งครัด

(๕) ปฏิบัติตามมติหรือคำวินิจฉัย ก.พ. หรือคณะกรรมการจริยธรรม คำแนะนำของผู้ตรวจการแผ่นดิน ในกรณีที่คณะกรรมการจริยธรรมมีคำวินิจฉัยใด และหัวหน้าส่วนราชการไม่เห็นพ้องด้วยกับคำวินิจฉัยนั้น ให้เสนอความเห็นของตนและคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมไปให้ ก.พ. วินิจฉัยได้ เว้นแต่กรณีนั้นมีคำวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือ ก.พ. วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดไว้แล้ว

(บ) รวบรวมปัญหาการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงประมวลจริยธรรมนี้ หรือการอื่นตามที่เห็นสมควรเสนอต่อ ก.พ.

(ค) ดำเนินการอื่นตามประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือ ก.พ. มอบหมาย

ข้อ ๑๗ ให้จัดตั้งกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมขึ้นในทุกส่วนราชการขึ้นตรงต่อหัวหน้าส่วนราชการ มีหน้าที่คุ้มครองจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมนี้ ซึ่งมีความเป็นอิสระ โดยมีข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับต้นขึ้นไปเป็นหัวหน้ากลุ่ม และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเผยแพร่ ปลูกฝัง ส่งเสริม ขกย่องข้าราชการที่เป็นแบบอย่างที่ดี และติดตามสอดส่องการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างสม่ำเสมอ

(๒) สืบสวนข้อเท็จจริงการฝ่าฝืนจริยธรรมเพื่อรายงานผลให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณา ทั้งนี้ โดยอาจมีผู้ร้องขอหรืออาจดำเนินการตามที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมาย หรือตามที่เห็นสมควรก็ได้

(๓) ให้ความช่วยเหลือและดูแลข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมา มิให้ถูกกลั่นแกล้งหรือถูกใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม

ให้นำความในข้อ ๑๖ (๒) มาใช้กับข้าราชการในกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมด้วย โดยอนุโลมโดยให้ ก.พ. เป็นผู้ให้ความเห็นชอบ

(๔) ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการ

(๕) ดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่หัวหน้าส่วนราชการ คณะกรรมการจริยธรรม หรือตามที่ ก.พ. มอบหมาย ทั้งนี้ โดยไม่กระทบต่อความเป็นอิสระของผู้ดำรงตำแหน่งในกลุ่มงานดังกล่าว

ส่วนที่ ๒

ระบบการบังคับใช้ประมวลจริยธรรม

ข้อ ๑๘ การฝ่าฝืนจริยธรรมตามความในหมวด ๒ ของประมวลจริยธรรมนี้เป็นความผิดวินัย ตามกฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๘ เมื่อมีการตีการฝ่าฝืนจริยธรรม ผู้บังคับบัญชาอาจสั่งลงโทษทางวินัย ว่ากล่าวตักเตือน ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือสั่งให้ได้รับการพัฒนาดามที่เห็นสมควร

ข้อ ๒๐ ให้หัวหน้าส่วนราชการ คณะกรรมการจริยธรรม และ ก.พ. ส่งเสริมจริยธรรมข้าราชการ โดยอย่างน้อยต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) ในการบรรจุแต่งตั้ง เลื่อนเงินเดือน ย้ายหรือโอนข้าราชการ ให้ใช้พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้ที่พิจารณาควบคู่กับความรู้ความสามารถ

(๒) ปกป้องจริยธรรมให้ข้าราชการใหม่ จัดให้ข้าราชการลงลายมือชื่อรับทราบประมวลจริยธรรม จัดให้มีสมุดบันทึกประวัติในส่วนที่เกี่ยวกับจริยธรรมของข้าราชการแต่ละคน รวมทั้งจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมผู้บริหาร และข้าราชการอย่างสม่ำเสมอ

(๓) ประเมินการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมของข้าราชการ

(๔) คຸ້ມครองข้าราชการผู้ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างเพียงพอ

(๕) ยกย่องข้าราชการและส่วนราชการที่ถือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้โดยเคร่งครัด

(๖) ตอบข้อสงสัยหรือคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้

(๗) จัดให้มีการศึกษาค่านิยมที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ และดำเนินการแก้ไขปรับเปลี่ยนค่านิยมนั้น

(๘) เผยแพร่ให้ประชาชน ผู้เป็นคู่สมรส ญาติ พี่น้อง พรรคพวกเพื่อนฝูงของข้าราชการ ตลอดจนประชาชนผู้มาติดต่อราชการทราบประมวลจริยธรรมของข้าราชการ เพื่อไม่ทำการอันเป็นการส่งเสริมหรือก่อให้เกิดการฝ่าฝืนจริยธรรม

(๙) จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้

ข้อ ๒๑ เมื่อมีปัญหาการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ในเรื่องใด ข้าราชการอาจเสนอเรื่องที่เป็นปัญหาดังกล่าวให้หัวหน้ากลุ่มงานคຸ້ມครองจริยธรรมของส่วนราชการที่ตนสังกัดนำเสนอเพื่อขอคำวินิจฉัยหรืออนุญาตแล้วแต่กรณีจากคณะกรรมการจริยธรรมได้ ในกรณีที่เรื่องนั้นเป็นเรื่องสำคัญหรือมีผลกระทบในวงกว้างหลายส่วนราชการ และยังไม่มีความวินิจฉัยของ ก.พ. หรือผู้ตรวจการแผ่นดินแล้วแต่กรณี คณะกรรมการจริยธรรมอาจส่งเรื่องให้ ก.พ. วินิจฉัย

ในกรณีที่ ก.พ. เห็นว่าเรื่องดังกล่าวตามวรรคหนึ่งเป็นเรื่องสำคัญอันควรแก่การขอคำแนะนำจากผู้ตรวจการแผ่นดินก็ให้กระทำได้

ข้าราชการที่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรม ก.พ. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน ไม่ต้องรับผิดชอบ

ข้อ ๒๒ ในกรณีที่จำเป็นต้องดำเนินการเรื่องใดโดยด่วน หากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์ของทางราชการ และไม่อาจเรียกประชุมคณะกรรมการจริยธรรมได้ทัน ข้าราชการอาจขอคำแนะนำจากหัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมของส่วนราชการที่ตนสังกัด

หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่ต้องให้คำแนะนำตามสมควรตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรม ก.พ. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน หากไม่มีคำวินิจฉัยในเรื่องที่เป็นปัญหาก่อน หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมอาจให้คำแนะนำโดยยึดประโยชน์สูงสุดของส่วนรวมเป็นสำคัญ ทั้งต้องมุ่งสร้างความสำนึกและเที่ยงธรรมในหน้าที่ ผดุงเกียรติและศักดิ์ศรีของข้าราชการที่สร้างความไว้วางใจและเชื่อมั่นของปวงชน และการดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีงาม ให้สิ่งเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรมและ ก.พ.ทราบ

ข้าราชการที่ปฏิบัติตามคำแนะนำของหัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมตามแนวทางที่คณะกรรมการจริยธรรม ก.พ. หรือผู้ตรวจการแผ่นดินเคยวินิจฉัยไว้แล้วโดยสุจริตไม่ต้องรับผิดชอบทางวินัย

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๓ ให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมและจัดตั้งกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมในส่วนราชการทุกแห่งภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ประมวลจริยธรรมนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ ๒๔ เมื่อครบหนึ่งปีนับแต่วันที่ประมวลจริยธรรมนี้มีผลใช้บังคับ ให้ ก.พ. จัดให้มีการประเมินการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ พร้อมดำเนินการปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติหรือแก้ไขเพิ่มเติมประมวลจริยธรรมให้เหมาะสม

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.พ. รับฟังความคิดเห็นจากข้าราชการ หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม คณะกรรมการจริยธรรม หัวหน้าส่วนราชการ และผู้ตรวจการแผ่นดินอย่างกว้างขวาง และต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ครบหนึ่งปีของการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

ประธาน ก.พ.

ประกาศสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย
เรื่อง จริยธรรมข้าราชการพลเรือน สังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

ตามที่ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๖ ตอนพิเศษ ๑๖๒ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันครบเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้ข้าราชการทั้งหลายเกิดสำนึกถึงซึ่งและเที่ยงธรรมในหน้าที่ ผดุงเกียรติ และศักดิ์ศรีข้าราชการควรแก่ความไว้วางใจและเชื่อมั่นของปวงชน และดำรงตนตั้งมั่นเป็นแบบอย่างที่ดีงาม สมกับความ เป็นข้าราชการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นั้น

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยจึงออกประกาศจริยธรรมข้าราชการพลเรือน สังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยขึ้น เพื่อเป็นเครื่องกำกับ ความประพฤติของข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสังกัด ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้าราชการต้องยึดมั่นในจริยธรรมและยื่นหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นธรรม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างตรงไปตรงมา และไม่กระทำการเสี่ยงประมวลจริยธรรมนี้ ในกรณีที่มีข้อสงสัยหรือมีผู้ทักท้วงว่าการกระทำใดของข้าราชการอาจขัดประมวลจริยธรรม ข้าราชการต้องไม่ กระทำการดังกล่าว หรือหากกำลังกระทำการดังกล่าว ต้องหยุดการกระทำและส่งเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรม พิจารณาวินิจฉัย ในกรณีที่คณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัยว่า การกระทำนั้นขัดประมวลจริยธรรม ข้าราชการ จะกระทำการนั้นมีได้

(๒) เมื่อรู้หรือพบเห็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมนี้ ข้าราชการมีหน้าที่ต้องรายงานการฝ่าฝืนดังกล่าวพร้อมพยานหลักฐาน (หากมี) ต่อหัวหน้าส่วนราชการ และหรือคณะกรรมการจริยธรรมโดยพลัน ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้ฝ่าฝืนจริยธรรมต้องรายงานต่อปลัดกระทรวง หรือผู้บังคับบัญชาเหนือชั้นขึ้นไปของหัวหน้าส่วนราชการนั้นแล้วแต่กรณี และหรือคณะกรรมการจริยธรรม

(๓) ต้องรายงานการดำรงตำแหน่งซึ่งได้รับค่าตอบแทนและไม่ได้รับค่าตอบแทนในนิติบุคคล ซึ่งมีใช้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน ราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐและกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ ต่อหัวหน้าส่วนราชการและคณะกรรมการจริยธรรม ในกรณีที่การดำรงตำแหน่งนั้น ๆ อาจขัดแย้งกับการปฏิบัติหน้าที่หรืออาจทำให้การปฏิบัติหน้าที่เสียหาย

ความในข้อนี้ให้ใช้บังคับกับการเป็นลูกจ้าง การรับจ้างทำของ การเป็นตัวแทน การเป็นนายหน้า และการมีนิติสัมพันธ์อื่นในทำนองเดียวกัน

(๔) ในกรณีที่ข้าราชการเข้าร่วมประชุมและพบว่ามีการกระทำซึ่งมีลักษณะตาม (๒) ของข้อนี้ หรือมีการเสนอเรื่อง ซึ่งมีลักษณะตาม (๒) ของข้อนี้ผ่านข้าราชการ ข้าราชการมีหน้าที่ต้องคัดค้านการกระทำดังกล่าว และบันทึกการคัดค้านของตนไว้ในรายงานการประชุมหรือในเรื่องนั้น แล้วแต่กรณี

ข้อ ๒...

ข้อ ๒ ข้าราชการต้องมีจิตสำนึกที่ดีและความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ เสียสละ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) อุทิศตนให้กับการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบระมัดระวัง และเต็มกำลังความสามารถ ที่มีอยู่ในกรณีที่ต้องไปปฏิบัติงานอื่นของรัฐด้วย จะต้องไม่ทำให้งานในหน้าที่เสียหาย

(๒) ละเว้นจากการกระทำทั้งปวงที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อตำแหน่งหน้าที่ของตน หรือของข้าราชการอื่น ไม่ก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการอื่นโดยมิชอบ

(๓) ใช้ดุลพินิจและตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรู้ ความสามารถ เยี่ยงที่ปฏิบัติ ในวิชาชีพ ตรงไปตรงมา ปราศจากอคติส่วนตัว ตามข้อมูลพยานหลักฐานและความเหมาะสมของแต่ละกรณี

(๔) เมื่อเกิดความผิดพลาดขึ้น จากการปฏิบัติหน้าที่ ต้องรีบแก้ไขให้ถูกต้อง และแจ้งให้ หัวหน้าส่วนราชการทราบโดยพลัน

(๕) ไม่ขัดขวางการตรวจสอบของหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบตามกฎหมายหรือ ประชาชนต้องให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบตามกฎหมายหรือประชาชนในการตรวจสอบ โดยให้ข้อมูล ที่เป็นจริงและครบถ้วน เมื่อได้รับคำร้องขอในการตรวจสอบ

(๖) ไม่สั่งราชการด้วยวาจาในเรื่องที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ ในกรณีที่ สั่งราชการด้วยวาจาในเรื่องดังกล่าว ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาบันทึกเรื่องเป็นลายลักษณ์อักษรตามคำสั่งเพื่อให้ผู้สั่ง พิจารณาสั่งการต่อไป

ข้อ ๓ ข้าราชการต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่และยึดถือประโยชน์ส่วนรวม ของประเทศชาติ เหนือกว่าประโยชน์ส่วนตัว โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ตนมีต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็นญาติพี่น้อง พรรคพวกเพื่อนฝูง หรือผู้มีบุญคุณส่วนตัว มาประกอบการใช้ดุลพินิจให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลนั้น หรือปฏิบัติต่อบุคคลนั้น ต่างจากบุคคลอื่นเพราะชอบหรือชัง

(๒) ไม่ใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกของทาง ราชการไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย

(๓) ไม่กระทำการใด หรือดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติการใดในฐานะส่วนตัว ซึ่งก่อให้เกิดความ เคลือบแคลงหรือสงสัยว่าจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน้าที่

ในกรณีมีความเคลือบแคลงหรือสงสัย ให้ข้าราชการผู้นั้นยุติการกระทำดังกล่าวไว้ก่อน แล้วแจ้งให้ผู้บังคับบัญชา หัวหน้าส่วนราชการ และคณะกรรมการจรรยาบรรณพิจารณา เมื่อคณะกรรมการจรรยาบรรณ วินิจฉัยเป็นประการใดแล้วจึงปฏิบัติตามนั้น

(๔) ในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบในหน่วยงานโดยตรงหรือหน้าที่อื่นในราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐ ข้าราชการต้องยึดถือประโยชน์ของทางราชการเป็นหลัก ในกรณีที่มีความขัดแย้ง ระหว่างประโยชน์ของทางราชการ หรือประโยชน์ส่วนรวมกับประโยชน์ส่วนตัวหรือส่วนกลุ่ม อันจำเป็น ต้องวินิจฉัย หรือชี้ขาด ต้องยึดประโยชน์ของทางราชการและประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

ข้อ ๔...

ข้อ ๔ ข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงประโยชน์ที่มีชอบโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ และไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

- (๑) ไม่เรียกรับ หรือยอมจะรับ หรือยอมให้ผู้อื่นเรียกรับ หรือยอมจะรับซึ่งของขวัญแทนตน หรือญาติของตน ไม่ว่าก่อนหรือหลังดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เป็นการให้โดยธรรมจรรยา หรือเป็นการให้ตามประเพณีหรือให้แก่บุคคลทั่วไป
- (๒) ไม่ใช้ตำแหน่ง หรือกระทำการที่เป็นคุณ หรือเป็นโทษแก่บุคคลใด เพราะมีอคติ
- (๓) ไม่เสนอ หรืออนุมัติโครงการ การดำเนินการ หรือการดำเนินการนิติกรรมหรือสัญญา ซึ่งตนเองหรือบุคคลอื่นจะได้ประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายหรือประมวลจริยธรรมนี้

ข้อ ๕ ข้าราชการต้องเคารพและปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายอย่างตรงไปตรงมา โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

- (๑) ไม่ละเมิดรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่ชอบด้วยกฎหมาย ในกรณีมีข้อสงสัย หรือมีข้อทักท้วงว่าการกระทำไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่ชอบด้วยกฎหมาย ข้าราชการต้องแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการและคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา และจะดำเนินการต่อไปได้ต่อเมื่อได้ขอยุติจากหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่แล้ว
- (๒) ในกรณีที่เห็นว่าคำสั่งผู้บังคับบัญชา หรือการดำเนินการใดที่ตนมีส่วนเกี่ยวข้องไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ต้องทักท้วงเป็นลายลักษณ์อักษรไว้
- (๓) ในกรณีที่เห็นว่ามติคณะรัฐมนตรีไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต้องทำเรื่องเสนอให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณา และส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการให้ได้ขอยุติทางกฎหมายต่อไป
- (๔) ไม่เสี่ยงกฎหมาย ใช้หรือแนะนำให้ใช้ช่องว่างของกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น และต้องเร่งแก้ไขช่องว่างดังกล่าวโดยเร็ว
- (๕) ไม่ยอมให้บุคคลอื่นอาศัยชื่อตนเองถือครองทรัพย์สิน สิทธิ หรือประโยชน์อื่นใดแทนบุคคลอื่นอันเป็นการเสี่ยงกฎหมาย หรือใช้ชื่อบุคคลอื่นถือครองสิ่งดังกล่าวแทนตนเพื่อปกปิดทรัพย์สินของตน
- (๖) เมื่อทราบว่ามีภาระละเมิด หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายในส่วนราชการของตน หัวหน้าส่วนราชการต้องดำเนินการที่จำเป็น เพื่อให้เกิดการเคารพกฎหมายขึ้นโดยเร็ว
- (๗) เมื่อได้รับคำร้อง หรือคำแนะนำจากผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือหน่วยงานอื่นว่ากฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการของตน สร้างภาระเกินสมควรแก่ประชาชน หรือสร้างความไม่เป็นธรรมให้เกิดขึ้น ต้องดำเนินการทบทวนกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับดังกล่าวโดยเร็ว

ข้อ ๖ ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เป็นกลางทางการเมือง ให้บริการแก่ประชาชนโดยมีอัธยาศัยที่ดีและไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

- (๑) ปฏิบัติหน้าที่ให้ลุล่วง โดยไม่หลีกเลี่ยง ละเลย หรือละเว้นการใช้อำนาจเกินกว่าที่มีอยู่ตามกฎหมาย
- (๒) ปฏิบัติหน้าที่ หรือดำเนินการอื่น โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของบุคคล ไม่กระทำการให้กระทบสิทธิเสรีภาพของบุคคลหรือก่อภาระหรือหน้าที่ให้บุคคลโดยไม่อำนาจตามกฎหมาย

(๓) ให้บริการ...

(๓) ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนโดยมีอัตราค่าที่ตี ปรากฏจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลผู้มาติดต่อโดยไม่เป็นธรรมในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่ोरัฐธรรมนูญ เว้นแต่จะดำเนินการตามมาตรการที่รัฐกำหนดขึ้น เพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้ เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเป็นการเลือกปฏิบัติที่มีเหตุผล เป็นธรรม และเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป

(๔) ละเว้นการให้สัมภาษณ์ การอภิปราย การแสดงปาฐกถา การบรรยาย หรือ การวิพากษ์วิจารณ์อันกระทบต่อความเป็นกลางทางการเมือง เว้นแต่เป็นการแสดงความเห็นทางวิชาการตามหลักวิชา

(๕) ไม่เอื้อประโยชน์เป็นพิเศษให้แก่ญาติพี่น้อง พรรคพวก เพื่อนฝูงหรือผู้มีบุญคุณและต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมไม่เห็นแก่หน้าผู้ใด

(๖) ไม่ลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็นของตนเองโดยมิได้ระบุแหล่งที่มา

ข้อ ๗ ข้าราชการต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการอย่างเคร่งครัด และรวดเร็ว ไม่ถ่วงเวลาให้เนิ่นช้าและใช้ข้อมูลข่าวสารที่ได้มาจากการดำเนินงานเพื่อการในหน้าที่ และให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันการณ์ และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่ใช้ข้อมูลที่ได้มาจากการดำเนินงานไปเพื่อการอื่น อันไม่ใช่การปฏิบัติหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตนเองหรือบุคคลอื่น

(๒) ชี้แจง แสดงเหตุผลที่แท้จริงอย่างครบถ้วนในกรณีที่ทำกรทำการอันกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพบุคคลอื่น ไม่อนุญาติ หรือไม่อนุญาติตามคำขอของบุคคล หรือเมื่อบุคคลร้องขอตามกฎหมาย เว้นแต่การอันคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้กำหนดยกเว้นไว้ ทั้งนี้ จะต้องดำเนินการภายในสิบห้าวันทำการ นับแต่กระทำการดังกล่าวหรือได้รับการร้องขอ

ข้อ ๘ ข้าราชการต้องมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษาคุณภาพและมาตรฐานแห่งวิชาชีพ โดยเคร่งครัด โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ปฏิบัติงานโดยมุ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานให้เกิดผลดีที่สุดจนเต็มกำลังความสามารถ

(๒) ใช้งบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิและประโยชน์ที่ทางราชการจัดให้ ด้วยความประหยัดคุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย

(๓) ใช้ความรู้ความสามารถ ความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ ตามคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพโดยเคร่งครัด

ข้อ ๙ ข้าราชการต้องยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่แสดงการต่อต้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือสนับสนุนให้ทำการปกครองในระบอบอื่นที่ไม่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมาใช้ในประเทศไทย

(๒) จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และไม่ละเมิดองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี และพระราชทายาทไม่ว่าทางกาย หรือทางวาจา

ข้อ ๑๐...

ข้อ ๑๐ ข้าราชการต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตน รักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของราชการ โดยรวม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่ละเมิดหลักสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา และประเพณี ในกรณีที่มีข้อขัดแย้งระหว่างประมวลจริยธรรมนี้กับหลักสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา หรือประเพณี ข้าราชการต้องเสนอเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรมพิจารณาวินิจฉัย

(๒) หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาในส่วนราชการทุกระดับชั้นต้องปกครองผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาด้วยความเที่ยงธรรม โดยไม่เห็นแก่ความสัมพันธ์หรือบุญคุณส่วนตัว และควบคุมให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมโดยเคร่งครัด

(๓) หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาในส่วนราชการทุกระดับชั้นต้องสนับสนุนส่งเสริมและยกย่องผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่มีความซื่อสัตย์ มีผลงานดีเด่น มีความรู้ความสามารถและขยันขันแข็ง ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง และยึดมั่นในระบบคุณธรรม

(๔) ไม่กระทำการใดอันอาจนำความเสื่อมเสียและไม่ไว้วางใจให้เกิดแก่ส่วนราชการหรือราชการโดยรวม

ให้ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างในสังกัดสำนักงานศิลปวัฒนธรรมสมัย ปฏิบัติตามจริยธรรมข้าราชการพลเรือนดังกล่าวโดยเคร่งครัด การฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามถือเป็นความผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ ผู้บังคับบัญชาอาจสั่งลงโทษทางวินัยว่ากล่าว ตักเตือน ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือสั่งให้ได้รับการพัฒนาตามที่เห็นสมควร

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายชาย นครชัย)

ผู้อำนวยการสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

คณะกรรมการจริยธรรมประจำสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

๑. นายจำรัส	ศักดิ์จิรพาพงษ์	ประธานกรรมการ
๒. นายพิพัฒน์	เนี้ยวคงศักดิ์	กรรมการประเภทบริหารหรืออำนวยการ
๓. นางสาวศิริพรรณ	ทองเจิม	กรรมการประเภทบริหารหรืออำนวยการ
๔. นายสมศักดิ์	เชาวน์ธาดาพงศ์	กรรมการประเภทผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
๕. นายสุรชัย	พรภัทรกุล	กรรมการประเภทผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
๖. นางจิติพร	จินดาหลวง	กรรมการประเภทข้าราชการ
๗. นางสาวณัฐชากานต์	เตสุชนะนันท์	กรรมการประเภทข้าราชการ
๘. นางสาวสิรินชญา	กันธิยะ	เลขานุการ

คณะผู้จัดทำ

กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม

๑. นางสาวสิรินชญา	กันธิยะ	รองผู้อำนวยการสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย	หัวหน้ากลุ่มงาน
๒. นางสาวศิริพรรณ	ทองเจิม	เลขานุการกรม	เจ้าหน้าที่
๓. นางสาวอาภาภัทร	จำปาทอง	หัวหน้ากลุ่มบริหารงานบุคคล	เจ้าหน้าที่
๔. นายบุญเลิศ	แจ่มนิยม	นิติกรชำนาญการ	เจ้าหน้าที่
๕. นางสาวพิมพ์ทิชา	วีโลโรจน์	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ	เจ้าหน้าที่
๖. นายจักรกฤษ	วรรณฤติ	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	เจ้าหน้าที่
๗. นางสาวไพลวรรณ	ทองอนันต์	นิติกร	เจ้าหน้าที่

กลุ่มบริหารงานบุคคล

๑. นางสาวนุสรรา	ปลื้มละมัย	พนักงานจ้างเหมาบริการ
๒. นางสาวฐิตินันท์	พาทา	พนักงานจ้างเหมาบริการ
๓. นายอรรถชฎางค์	ผางพันธ์	พนักงานจ้างเหมาบริการ
๔. นางสาวธนภรณ์	ศรีสุข	พนักงานจ้างเหมาบริการ

